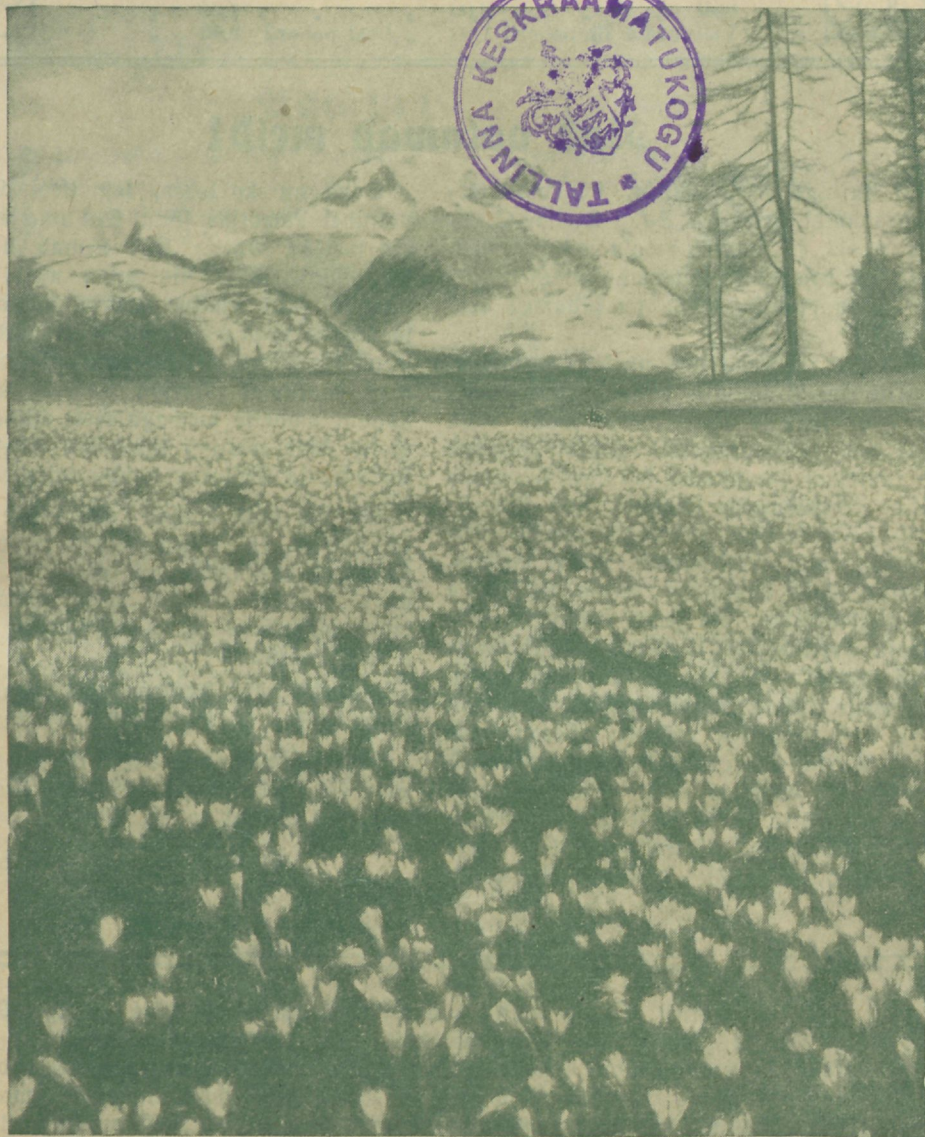

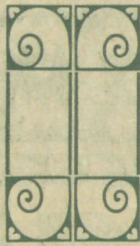
NOORTE ELU

Krookusväli Sils-Marias Engadinis

„Kristuse ja koguduse eest“

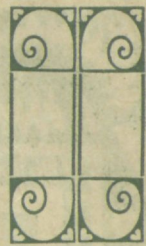
E. Usklikkude Noorte (uskudevaheline) C. E. Liit.

Juhataja: Peeter Sink — Tallinna, Villardi tn. 7—1
Laekahoidja: B. Espenberg — Tallinna, Imanta tn. 5
Kirjatoimetaja: E. Ader — Tallinna, Tehnika tn. 5—9
„Noorte Elu“ — toimet. aadr.: Tallinna, Iisraeli tn. 12—6
„ „ — talituse „ „ Villardi tn. 7—1
„ „ — kirjad „ „ Postkastnr. 284.

„NOORTE ELU“ maksab aastas:

lihtpaberil postiga . . . 1,30 krooni, postita . . . 1,20 krooni.
heal „ „ . . . 2,00 „ . . . 1,90
Välismaale lihtpaberil 1,80 „ heal paberil 2,50 „

Nad ootavad meid!

Nii kirjutas wend Alttila, soojemalt termitades kõiki Eesti C. E.-last Soome C. E. liidu nimel, ja kutsudes osa mõtma meid eelolewast rajariikide konverentsist Helsingis 10—13. augustil. Kõik on südamest tere tulemast!

Ja nüüd ootavad nad meid ja ootavad, et meilt Eestist sõidaks palju. Juba koguvad nad hoolega konverentsi jaoks raha ja teevad ettevalmistusi. Eraldi ootavad nad suuremat laulukoori, sest ühes suuremas kirikus korraldatakse kontsert, kus siis esineksid jälle Soome ja Eesti koorid waheldamiselt nagu Tallinnaski Jaani kirikus.

Räisin kohe kuulamas laewa asjus üle lahe pääsemiseks. Ka selles asjas on hõlbustusi. Harilikudel liinilaewadel sõit edasi-tagasi maksab III kl. umbes 2000 senti, kuid meile lubati hinnaalandust vähemalt 20%, kuid igatahes rohkem. Seega oleks sõit edasi-tagasi kõige rohkem 1.600 senti, kuid igatahes nii kallis ei tule. Kui aga oma ette laewa wõtta, siis läheb see maksma edasi-tagasi 1500 krooni. Järelikult oleks waja 150 sõitjat, siis pääseb 1000 sendiga edasi-tagasi.

Seda on ka loota, sest isegi Lätist on paljudel kawatjus sõita Tallinna kaudu — siis meiega ühes. Kui nemad usaldavad sealt sõita, miks siis mitte meie. Tallinnas on suur igatsus noortel huljana sõita ja paljud raha kokkuhoidmise mõttes jätsid seepärast Pärnu konverentsile sõitmata. Samuti kaaluvad Narwa noored, kas mitte koguni omaette laewaga teele asuda Helsingisse, kuid wististi tuleb neil sellest mõttest loobuda ja Tallinna kaudu sõita.

Nii siis kõik kaasa! Mida rohkem sõitjaid, seda odavam sõit tuleb! Seepärast palun ühinguid teatada 1. juuniks, kui palju kufagilt sõita soowijaid on leida sekretäriks wend E. Adrale, Tehnika 5—9, Tallinna.

Sakake nüüd hoolega raha koguma sõidu jaoks. See on seda wäärt, et sinna sõita!

Õigi mõiwad sõita ka need, kes küll wast pole C. E. ühingust, kuid kes siiski usklikud, kui laewal ruumi jätkub.

Wenalikult Isjandas termitades
P. Sink.

Sellest numbrist jääwad wälja „Rännak Ungari ja Itaalia“ ning „Noormehe fuhe neuga“ ja ka „Meie luuletajaid“ mis küll selles numbris pidi ilmuma.

Tellijaid, kes kalendrit pole saanud, palume wabandada, sest neid pole enam meil saata. Trikkistime kalendrit mõõdunud aasta ühikult laialtminewate aastatellijate arwu järele, pakis minewaid arwesse wõtmata, mispärast nüüd neist puudu tuli.

Järgmine number ilmub kolmewärwiline kaanega, loodetawasti 20. mai ümber.

Toimetus.

NOORTE ELU

EESTI USKLIKKUDE NOORTE CE LIIDU AJAKIRI

Nr. 4

Kaheksas aastakäik

1928

„Kes teab, kas . . . ?“ „Aga kui . . . , mis siis ?“

„Sõber, miks sa kinnitafid oma maja tulekinnituse Seltfisi? Kes teab, kas su maja läheb iial põlema, ja siis oled sa annud wälja aastate jooksul hulga raha asjata?“

„Aga kui juhtub põlema, mis siis? Siis olen kaotanud kõik oma waranduse ja ei suuda ka maksta wälja oma wõlauskujaile. Nüüd aga olen rahul teades, kui tulekahju juhtub tulema, tafutakse mu kahju.“

„Aga sõber, miks sa kulutad nii palju oma laste kasvatamiseks ja koolitamiseks? Kes teab, kas su lapfed kasvavadki suureks, ehk surewad enne ja mis on kasu siis sellest, et hoolitsetfid nii wäga nende eest.“

„Aga kui nad kasvavad suureks ja neil puuduvad õige kaswatus ja haridus, mis siis? Siis on nad wiletfad inimesed, ristiks iseenestele ja seltskonnale ja seda oma wanemate hoolituse läbi. Ei, mina püüan täita ustawalt oma wanema kohut ja niipalju, kui iganes seifab minu wõimuses, kanda hoolt oma laste kaswatusel eest, et neist wõiksid saada ausad, korralikud inimesed.“

„Sõber, kuulsin, sa olewat asutanud omale suure hoole ja waewaga uue äri. Kes teab, kas sa saad sellest loodetawat kasu, wõiflus on suur ja ajad pahad?“

„Jah, tarwis oli; pidin wõtma ette ometi midagi, millega toita oma peret. Olin mõelnud mõndagi, ja wiimaks tulin otfufesele asutada sellise äri. Seale lootufele wõetakse ette ju ikka midagi, ega keegi wõi näha ette seda, mida tulewik toob. Kui aga mu äri läheb edasi, siis olen leiwamureta oma perekonna pärast, wõin kaswatada ja koolitada ka oma lapsi paremini, ühtlasi ka muretseada oma wanade wanemate ja haige õe eest, et nad ei pruugi kannatada puudust.“

„Sõber, ma näen, sa oled hoolas inimene ja hoolitsetfid hästi enese ja omaste tulewiku eest, palun üttele mulle, kas sa oled teinud ka oma hinge tulewiku heaks midagi?“

„Ei tea, kas see on kõik tõsi, mis papid räägid ja piibel ütleb.“

„Aga kui on, mis siis? Siis oled sa igaweseks ajaks seal, kus kiristatakse hambaid, kus enam ühtki lootuse sädet, ei wähendata walu ega kergitata waewa, igawesti Jumala armust ilma, nendega, kelle pärast siin ilmas hirmu, põlgust ja jälestust, ei ole sul leida seal ei ühtegi meelejahutust, ei lohutust, ei armastust ega kaastundmust. Ja et sa ei hoolitse oma hinge õnnituse eest, käiwad ka su armsad lapsed ja teifed omakfied teed sama paiga poole. Aga kui sa näed omakfied heitwat hinge lootufeta, mis siis? Siis waewab su südant tunne, et üks su armsaif on hukkunud igawesti ja sul on süüd ta hukatusel. — Sa waatad usklikule inimesele; ja näed, teda peetakse halwaks ja põlatakse mõnedest; näed, et ta püüab hoida suure hoollega oma südametunnistuse puhtana ja ennem kannatab mõnda, kui lasab roojastada südant patust: näed, ta seltsib halbade, põlatud, lihtfate Jeesuse jüngritega; leiad teda sageli haigete, surijate, leinojate, waeste, kurbad ja õnnetute juurest neid lohutamast, aitamast ja juhutamast. Sa ei taha olla niifugune kui tema; sulle ei meeldi uskliku elu. Aga kui surm tuleb talle, mis siis? Siis on ta üliõnnelik: ta saab koju oma armastatud Jeesuse juurde, seal ei ole tal enam wõitlemist, ei ole ta enam halb, põlatud ja waene, waid taewaline, auline, inglite ja õndsate seltsimees, ta on õnnis igawesti. Sa arwad, et see küll tuleb heaks surmas ja igawikus inimesele, kui ta on pöörnud patust eluajal, aga praeguses elus ei taha sa saada Jeesuse järelkäijaks, seft ja mõtleb, et sul on parem elada patust pöörmata. Aga mis siis, kui sa oleksid pöördud? Kas sa oleksid siis wähem õnnelik kui praegu? Pane kord arwesse, mis on sul praegu ja mis oleks sul siis, kui sa oleksid pöördud.“

Praegu ei ole sul rahu Jumalaga, seft et su patud on sulle andeks andmata; siis oleks sul rahu, teades, et su patud on antud andeks sulle, teades, et sa oled lepitatud Jumalaga. Nüüd oled sa nagu tüürita laew merel lainete ja tormide juhtida, su elul pole kindlust, siis on su süda kindel, teades, et su armastaja Jeesus juhif su elu, nii kuidas see tuleb sulle tõsifeks kasuks, ja oled julge, rõõmus, õn-

nelik ja rahul Ta saatmise all. Tuleb ette sulle nüüd su enese ja su perekonna elus raskusi ja hädasid, millede vastu ja ei leia abi, ei ole sul ühtki abimeest, kes võiks sind aidata; siis aga tunned sa üht südant, kuhu sa võid panna maha kõik oma mured ja raskused, mis sind vaevavad ja kust leiad omale jälle kinnitust, rahu ja rõõmu. Jääb nüüd keegi su armsaist — ütleme, abikaasa ehk laps — haigeks suremise peale, ja ei või paluda taga, sul pole rääkida ühtki lohutuse ega manitsuse sõna ta hinge heaks; siis aga sa võid paluda taga, võid jahutada, kinnitada ja lohutuda teda jumalafõnaga. Sa püüad kasvatada oma lastest head inimesed, aga sul on vähe lootust selleks, sest sa näed, et palju ausate wanemate lapsi on hukkunud oma eluga; siis aga püüad wita neid Jeesuse juurde ja kui see on läinud korda, et nad on leidnud Seda, võid panna kinni rahuga oma filmad, teades, et su lapsed kuuluvad sellele, kes on parem kui isa ja ema.

Sa näed, et see sul on juba palju parem siin maapealses elus olla pöördud kui pöörmata; ja mõistad, millise igawese kasu toob sulle patust

pöörmine; ja aimad, kui suureks õnnistuseks tuleb su pöörmine su lastele ja omakseile; kas sa tahad olla veel edasi pöörmata? Sa oled nii hoolas oma ajalikus elus ja loodad kindlasti, et su hool toob kasu sulle ja su lastele, miks sa oled hooletu igaweses asjus.“

„Jah ma arwan, et parem on olla pöördud, kui pöörmata, aga kes teab, kas mina saan pöördud: olen lahkunud koguni kaugemale Jumalast ja pöörmine on nii raske, jah mulle wist küll võimatu, kui ma ka tahaksin seda.“

Alga kui sa katsuksid tõemeelega, mis siis? Siis saaksid näha, et Jumal võib teha seda, mis on võimatu inimeste juures. Just sina võid saada ümber pöördud. Nii tõesti, kui sa oled patune, nii tõesti võid sa saada jumalalapseks, sest Jeesus on tulnud otjima ja päästma, mis on kadunud. Jäta kõrwale nüüd kõik oma kahtlused ja waata igawesile tõbedele, mis jumalafõna seab su ette: 1) hukatus ootab sind, kui sa ei pööra; 2) õnnistus on sulle valmis, wõta ta vastu; 3) rutta, et sa ei jää hiljaks!“

Surmajõe kaldal.

Noor meremees kukkus tormi möllates ülalt mastist ja sai surmawalt wigastada. Meelemärkufeta kanti ta kajutisse. „Sel õõsel walwasin ta wõõdi ääres,“ jutustab üks meremees. „Kui ta oli tulnud meelemärkufele, ütles ta:

„Loe mulle midagi piiblist!“

„Mis ma loeksin?“ küsisin.

„Seda, mis räägib, kuidas walmistada taewa jaoks,“ õhkas ta.

Olin kohmetanud, et teadnud, mida loeksin. Oli mul küll piibel, kuid polnud selles kuigi kodune. Awastin ta samati õnne peale ja mu filmi sattus Taa-weti 51. laul ning lugesin: „Jumal, loo mulle puhast süda ja uuenda mus kindel waim!“

„Peata!“ fosistas ta, „seda ma tarwitan just, kuid kuidas ma seda saan! Oh, kuidas ma seda saan!“

„Palu, et Jumal annaks sulle puhta südame,“ ütlesin.

„Jah“, arutas ta, „kuid kole on surra, kui pole selleks walmistatud. Oh kui mu ema oleks siin! Tema küll ütleks, kuidas seda teha.“ Ja kogu ta keha wärises.

Silmapiilgu pärast küsib ta:

„Kas sa ei tea mõnda sarnast kirjakohta, kus oleks üeldud, et minufugune patune võib saada armu?“

Seal tuli meelde ja ma lugesin talle 1. Tim. 1: 15.—

„See sõna on kindel ja kõige wastuwõtmise wäärt, et Jeesus Kristus on maailma tulnud patuseid õndfaks tegama, kellest mina kõige suurem olen.“

„See oli hea sõna“, ütles ta, „loe see uuesti!“

Lugesin selle uuesti ja siis ta palwe peale weel kord. Nüüd lamas ta rahulikult suletud filmil, ainult huuled wähe liikusid. Mõistsin, et ta palub. Mõne silmapilgu pärast awas ta filmad, naeratus säras ta palgeil ja ta ütles rõõmust wärisewal häälel: „Ta annab mulle kõik patud andeks. Minu hing on päästetud.“

Hoidsin ta kätt oma peos. See hakkas külmenema. Siis kuulsin fosistust: „Ta on tulnud! Ta on tulnud!“

„Kes on tulnud?“ küsisin.

„Jeesus“, ütles ta wawalt kuuldawa häälel ja uinus.

Kuldsõnu.

Oleks rumalus seepärast tööst loobuda, et ühekorraga kõike teha ei jõua.

*

Mida rohkem võimu saatanal su ümbruses, seda tarvilikum on, et sa oma valgust kui jumalalaps paista lased.

*

Ev. Posaunest. K. S.

Kui kedagi endale võõraks kutsud, siis hoolitse ta õnne eest nii kaua, kui ta sinu katuse all viibib.

*

Jäipurikaga ei saa süüdata valgust.

*

Tahad sa tõsisis ühenduses Issandaga olla? Siis lukusta oma kõrwad muile häälele.

*

Mida kõrgemale inimene jõuab usuelus, seda sügavamale kummardub ta alla teisi aitama.

*

Usk näeb ka pimeduses.

*

Wiljakuse saladus.

J. B. Meheri järelle Joh. Sarow.

„Wiljakandja oks. allika ääres“. Nende sõnades on õnnistatud wana peawattem Jakob oma poega Joosepiti. Tihti oli surija mees liiwakõrwes reisisdes jahutamist leidnud kõrwejaare läbi. Tundide kaupa oli wäsinud karawan edasi liikunud; keeled olid kuivad ja hakkasid kinni suulae külge, silmad põlesid, kannatlikkude elajate, naiste ja laste jõud oli otja lõppemas. Seal katkestub kõrwe ühe toonilikkus äkki millegi sõbralikult terwitatud nähtuse läbi. Me hallide, pudenemate kimide strutab wiinapuu oma haljad, wiljaga kaetud oksjad wälja; nüüd ruttawad kõik edasi kahekordse kiirusega, sest nad teawad kindlasti, et narmasjuured laialt lagunevad maa all pimedas, wilus sügawuses, kus leidub igatsetud west.

See tasub waewa, kui astume kaswuhoonesse ja kõneleme kogenud wiinamäe-aednikuga wiinapuude harimisest. Meie armastatud Isandale oli see asi tutaw juba ta warajast poisikepõlwest ja on juhitud Teda selleks, et kujutab wiinapuu pildi all oma ühendust nendega, kes ufumad Temasse. „Mina olen tõstne wiinapuu“, ütleb Ta, kuna kõik teised on ainult selle mõtte- ja mõrdluskujud. Ta oleks mõtnud walida õlipuu ehk mõne muu puu; aga ta walis wiinapuu; kes hakkab kõwasti kinni, strutab wälja lugematud wäänud, millede abil hoitab end kinni ja ronib ülispoole.

Küllasta wiinapuud hilisel sügisel, kui ta warandus talt rõõwitub juba. Ta seisab paljana ja mahajäetuna. Ta mahl wajub alla juurteni; ta oksjad on lõigatud ära tüweni; isegi ta koor on kooritud; nõnda on ta jäetud saagiks halastamatule külmale. Ei mõi mõelda midagi rohkem kurwemat taimelus, kui surm, milline walitseb wiinapuu üle pika talwe jookkul. Kui me mõrdleme siis kewade toredust selle lootusetu seisukorraga, tulewad meie meele selle sõnad, kes ütleb: „Kui niisuiwa ei lange maasse ja ei sure ära, jääb ta ükski; aga kui ta sureb, siis kannab ta palju wilja,“ ja see, kuidas ta rippus ristil wäljatõugatuna ja mahajäetuna, tumedaimal ja kurwimal talwetunnil, mida maailm tial on näinud.

Kui aga päike kewade wälja meelitab, hakkab mahl ka jälle tõusma; ja tema mõjul ajawad harud wälja paremalt ja pahemalt poolt, pikist ja paljudest oksist, ja kuhu paistab päike, sinna ilmuvad warjid, mis töötawad wiljasaaki.

Päikepaistet on waja. Ilma selleta kannab wiinapuu „ainult lehti“. — Lehti külluses, aga ainult lehti. Sellest pole küllalt, et oleme ühendatud Jeesusega elawa usu läbi: meil peab olema osadus Temaga, peame soojendama endid Tema armu päikepaistel, kõnelema Temaga ja anduma Tema mõjudele; siis wast tohime loota, et kanname midagi enam kui palju tunnistuse lehti.

Uga ehk küll wiinapuu wajab päikepaistet, peab tal ka pimedat aega olema. Seldakse, et ta puhkab õõsel: siis ta ei kaswa, waid kogub uut rammu. Päewal kulutab ta enam mahla, kui jõuab tõmmata juurist; ja pimedail öötundidel kogub ta taga-

wara oma toitmiseks. Siit mõime õppida, miks suur põllumees matab kinni wahest liig suure tegevuse ajal meie oksjad, leina üksilduse ja rõhutud meele õõ laotab meie üle oma mustad warjud. Me oleme liiga pillawalt ümber käinud oma jõuga ja wajame aega, et asendada seda ja koguda tagawara tulewaiks päewiks.

Wiinapuu wiljakus oneneb siis suurel määral sellest, millise hoolega teda lõigatakse. Ei leidu ühtki puud, mida lõigatakse nii halastamatult ja wahetpidamata esmalt terawa noaga ja siis kääridega. Isandal on palju selliseid tööriistu. Seal on Ta sõna kuldne aedniku nuga, millega Ta lõikab meid, kui laseme seda (Joh. 15:3) selleläbi pääsme wäljema ja kole dama karistuse ja kurwastuse raudnoa eest. Meie Isand tarwitab nuga terawaiks, puhataiks lõikeiks, mis ulatawad sügawalt meie loomuse ja järele jätawad armid, mis aastaid wajakawad enne, kui paranewad ehk kaowad. Uga ka käärid on tal käes — igapäewaste juhtumiste põikjooned, mis näiwad mõitlewat üksteisega, mis aga siis lõpuks ühtselt töötawad meie õnnistuseks.

Nii tugewasti lõigatakse teda kewadel, et rohkem oksid ära mõetakse kui tüme külge jäetakse; Seldakse, et lõigatud oksjad, mis katawad maad, on wäärtuseta ja kõlbawad ainult tuleroaks. Sunaja pirnipuude oksid mõib tarwitada mitmel wiisil, nii näit. noorte taimede tugedeks; neid aga mitte. Nii leidub meie seas palju tunnistajaid, kelledel pole osa ega pärimist meiega ja keda peab ära mõetama. Milline lohutus, et wiinamäe peremees ei anna lõikust kellegi õpipoi si kätte. Õpipois peab enne muud tegema õppima. Ainult osawaim käsi tohib nuga tarwitada. „Minu Isa on wiinamäe peremees“.

See on tuntud reegel, et ühelgi oksal ei tohi rohkem olla kui üks kobar. Teised kõik lõigatakse ära. Mulle on seletatud, et peremees loodab siis sellest ühest kobarast rohkem ja paremaid marju saada, kui ta ei lasse teisi kaswada ta kõrwal. Seepärast nopib ta halastamata käega kobara kobara järele ja eemaldab marja marja järele punetawast paisuwast kobarast. Nii sünnib, et saame ühe meie wallitud kristliku püüdmise juurest teise juurde wiidud: mitte et meie Isa tahaks wähenkada meie wiljakust, waid meie elujõud peab hoitama raiskamise eest ja ühe kanal läbi juhitud paremale ja rikkamale wiljakandmisele.

Kui paljud lõigatud ehk loewad neid ridu! Nad ehk püüawad seletada, Jumal olewat liig karmilt nendega ümber käinud. Abikaasa ja lapsed puhkawad mõõramaa mullas; waejus ja puudus wallitsewad kaitseta ja pimedaks jäänud majas; endisist häist sõbrust on ainult üks üle jäänud; siis peab kaswama kõigest sellest kuldne wiljasaak, wäike lapselaps saab ehtsaks Saawetile, armsale psalmilauljale ja wägewale kuningale ja on parem kui teiste poega ja teeb nooreks elatanud südame (Ruti r. 4:15). „Uga kõik karistamine, kui see käes on, ei seda arwata rõõmu, waid kurbusse olewat; aga küll ta an-

nab wiimaks rahuliku õiguse wilja neile, kes on hästi õpetatud selle läbi (Heebr. 12:11).

See on väga tarwilik, et lõigatud oksjad jääwad alati wiinapuusse. „Jääge Temasse“ (1. Joh. 2:28). See käsk anti lapsukestele. Sel kombel kirjutas armastuse apostel, kelle pea kandis paljude talwede lund, noormeestele ja isadele, kelledega ta oli õrnas wahekorras Jeesuse Kristuse ewangeeliumis. Aga ühes mõttes peame meilegi lapsukesteks saama, enne kui võime aru saada Temasse jäämise magusast õpetükist.

Lapsukestel ei ole eneseusaldust; ta kardab igat proomimata ja tundmata asja; ta otsib seltsi ema ehk sõbra juures; lasseb end meeleldi juhutada. Do, lapsesüda oma süütuse ja julgusega, oma piiramatu usalduse ja armsa awameelsusega! Tugewad mehed, kes hoopewad oma jõuga, lugegu neid sõnu; ka nemadki peawad ümber pöörma ja lapsukesteks saama, kui tahawad läbi elada Temasse jäämise saladust. Kui oleme tühjenenud oma jõust ja eneseusaldusest, kui oleme täiesti rufuks pekstud ja murtud, siis oleme ka walmis tegema selle püha nõuandmise järele, mis nii Meistrift antud käsu „Jääge mitnuses!“ wastukõla.

Selbaks suurest sõjapealtkust Naamanist, et „ta liha sai terweks kui pisikeste poisli liha“. See oli auline ühendus! Tugew sõjamehe kuju ja õrn pehme lapse liha. Need omadused peawad ühendatud olema igaühes meist, tugew ja lihtne, mehelik ja lapselik; nagu Jisraeli sõjamees Saawet, kelle süda ei olnud suureline ega nõudnud suuri asju, mis olid talle liig kõrged, waid kelle hing oli nagu omast emast wõõrutatud laps. Selliseid waatab Jsa kui oma lapsukest; neid toidetakse jumalafõna selge piimaga, õpetatakse neile saladust, mis on warjul tarkade ja mõistlikkude eest, ja nad õpiwad Temasse jäämise kunsti.

See ei ole kerge, nii kohe Kristusse jääda. See on aastate will, alalise walwamise ja enese üle walitsemise tagajärg; Püha Waimu siseelule õrna mõju awalduse tulemus. See ei ole kerge seadida kõweraid puud, et nad kaswawad üles soowitud suunas. Side, wafar ja nuga peawad tarwitusele wõetama; alles aja jooksul hakkab puu kaswama sunnitud suunas. Hinge rippumine Kristusse küljes on Püha Waimu juhatusel all toimiva kauaegse harjumuse ja enese üle walitsemise tagajärg.

Püha Waim õpetab meid Temasse jääma. „Wõidmisand, mis teie Temalt olete saanud, jääb teie juurde,“ ja wõidmisanni all tähendatakse alati Püha Waimu armu. „Ja kuidas Tema teid on õpetanud, nõnda jääge sellesse.“ Seda püha kunsti õpetab Püha Waim neile, kes on walmis — himulised — õppima. Ara lahku hommikul ilal, enne kui sa oled tõstnud oma südametema poole ja õelnud: „Oh Püha Waim, õpeta mind Kristusse jääma; hoia mind alati õjaduses Temaga; isegi siis kui ma ei mõtle otsekohe Tema peale, lasse mind Temasse jääda!“ Dota, et Ta teeb seda! Kui oled aga ära aetud sellest ankrukohast, siis tõsta üles oma süda ja räägi: „Oh mu Isand, kes sa oled inimeste elu

ja walgus, anna mulle rohkem Sinu Waimu, et wõin paremini Sinusse jääda.“

Kristusse jäämine ei tähenda, et pead alati järele mõtlema Kristusse üle. Sa oled majas ja jääd sissepoole ta seinu, ehk ta katuse alla, kuigi sa alati ei mõtle maja enese peale. Sa tead aga alati, kui sa lähed sealt välja. Mees ei wõi alati mõelda oma armastatud perekonna peale, aga ta wõib siiski jääda omakseiga wastastikkusse armastusse. Ka teab ta ühtlasi kui keegi neist on hädasõhus sattuda armastuse soojast troopikamaast wõõrdumise jääsesse külmawõõsse. Ka nõnda ei wõi meie alati teadlikult tunda awalikku Jeesuse ligiolu; me wõime tegewuses olla paljude asjadega, mis kuuluwad hädatarwilikku kohustetäitmise — niipea kui süda aga jälle on waba, siis tunneme teadlikult, et Tema on olnud meie ligi kõige aeg. Siis tuleb lahke jälletundmise waade ja psalmisti hüüde kordamine: „Sina, Isand oled ligi!“ Do õnnis elu, mis woolab mõtteis Tema ligi, nagu Alpi orgude elanikud elawad oma suurepäralise lumega kroonitud mägestiku toreduse all!

Kristusse jäämine on Temaga ümberkäimise elu. Talle kõik õelda; kõik mured ja ettetulnud asjad Temaga läbi rääkida; kõnelda Temaga kui usaldatud ja osawõtliku sõbraga; Temalt nõu paluda; seisma jääda, et kiita, Teda kummardada ja rääkida armastuse sõnu; rikkalikult ammutada Ta tagawara, nagu oks tõmbab mahla ja elu wiinapuust; seega rahul olla, kui me ei ole muud kui kanalid, millede kaudu woolab alati Ta arm ja wägi; olla nagu jõefäng, mis on warjul jookswa wee all, kui see woolab wahetpidamata mere poole. See on jäämine Kristusse; see on see, mida mõtleb Saawet, kui ta ütleb: „Üht asja ma olen palunud Jehoowalt, seda ma otsin, et ma saaksin jääda Jehoowa kotta kõige oma elu aja, et ma saaksin näha Jehoowa lõbusaid wiise ja neid järele arvata Ta templis“ (Laul 27:4).

Kui see jäämine on kindlustatud, annab juur kõik tarwiliku jõu wiljakandmiseks. Mulle tundub, nagu kuuleksin oksti kaebawat, et olewat wõimata oodata neilt sügisel punaseid kobaraid. „Ah!“ ohkawad nad, „kui sa otsid meilt wilja, siis on see asjata waew; meie ei wõi ialgi seda kanda.“ Aga neilt ei nõuta sugugi, et nemad peawad wilja kandma; nad olgu waiksed ja jätku seda juurte hooleks, et nende maht wõib woolata läbi lahtiste kanalikeste.

Õndsas läbielamuses leitakse, et see asi ei waja mingit jõupingutust ega „pean“, et mahl sünnitab kerge waewaga mahlaka punase wiina kobara. Raske ei peitu wilja kandmises, waid mittekindmises.

On taewakõrgune wahe wiljade ja tegude wahel — waimuwiljade ja lihategude wahel.

Do, et jumalalapsed saaksid aru sellest, et suur hädasõht peitub selles, kui nad on tegewad oma jõuga kristlikus elus; et nende tõsine jõud seisab waitolemises, kuna Jeesus walab nende läbi üle maailma armu jõudu ja õnnistust oma warjatud elust taewas.

See on õige parandus meeleheitest ühelt poolt ja kõrgemeelest teiselt poolt. Meeleheitest: sest kutgi me meel oleme nõdrad, siiski ei wõi meie nõtrus olla

takistuseks, et Tema ei saaks oma väge üles näidata. Talle saab pealegi enam au sülle läbi, kui Ta toob ette wilja nende läbi, kelledest ei võidud oodata seda. Rõrgemeelst: sest endast mõistagi ei võdi oks uhkustada, nagu oleks tema wilja looja; kuna ta lihtsalt on olnud tee, millel wilt on sünnitatud.

Wiinapuu ja ta wiljakandmate okste elu on eneseohwerdamise sõrdluskuju. Ta olemasolu otsarwe on wilja kanda, „rõõmustada jumalaid ja inimeft.“ (Rohtum. 9:13). Ja igatsus, milline täidab Jeesuse ja meie südant, kui oleme wõtnud wastu endasse Tema Waimu, on kanda wilja Jsa auks ja inimeste õnnistuseks. Meie Issand tahab meelde awaldada Jumala olemuse warjatud isudust, mis Talle on tuntud maailma algusest; ja selle soowi walab Ta ka oma tõstseise jüngreise (Joh. 15:8).

Sellest selgub, et me peame kõrwale panema oma lõbud, oma plaanid, oma isikliku tulu, et jeda otstarwet mõib saawutada. James Hinton,

kes oli waadanud jügewasti Kristuse südamesse, õelnud kord: „Kui Jumal mõiks anda meie parima ja suurima anni, mille järele me igatseme üle teiste ja mille järele me rühime, kuigi kaheldes, kõige rohkem, siis on see — et Ta peab andma meile eesõiguse, millise Ta andis oma Pojale — nimelt et saada tarwitatud ja õhwerdatud parimaks ja suurimaks otstarbeks.“ Aga kui wähejed meist tungiwad tõeliselt selle mõtte waimusse! Me otsime oma elu; me pitrame end okasataga; me ahnitseme warsti mõimu; me anname teistele, millest wõime kergesti ilma olla. Nõnda kaotame elu rõõmu ja jõu. Kui me aga wõiksime õppida, endid igapäew, iga tund häwitama eneseohwerdamises, alati sellele mõelda, mida Jeesus wõiks teha meie läbi ja mis wõiks edendada kõige paremini maailma wäsinud miljonite head käekätku, siis saaks meie rõõm täis: siis elaksime eluallika ääres; siis astuksime osawail sammel üles kogemuse kõrgeid astmeid mööda sinna, kus wõib näha sastiirist pörandat ja taewawalguise selgust.

Teine Timoteus kaks wiisteist.

Kuidas üks piiblistm ümber ilma käis ja juhatas Jeesuse juurde ühe sõduri.

Charles M. Alexanderi järele.

Suwitaw lugu on arenenud selle kirjakoja ümber, mis on olnud abinõuks inimeste juhutamises Kristuse juurde, et teda kui oma isikliku õnnistegijat wastu wõtta.

Ma olin oma suwepuhkusel ühe nooremehega ühes Ameerika linnas ja meie sobis wõtta teine Timoteus kaks wiisteist omale aastatekstiks wõi motoks s. o. tekst, mis oleks meie elu põhijooneks kogu selle aasta kestel. Meie magamistoad olid kõrwuti ja olles nii üksteisejesele südamega kiindunud hoidfime wõsel wahetuise lahki. Kui läksime wodi, siis selle asemel, et õelda „head õõd!“ oli meil kombeks laulda „Teine — Timoteus — kaks — wiisteist“; ning see, kes hommikul warem üles tõusis, äratas teist hüüdega: „Teine — Timoteus — kaks — wiisteist!“

Mädala pärast oli puhkeaeg möödas ja meie pidime lahkuma tema ühele ja mina teisele poole Issanda tööle. Ma läksin jaama teda saatma ja kui rong hakkas liikuma, seisis ta platwormil, misjagused on kõigil Ameerika rongidel. „Teine — Timoteus — kaks — wiisteist,“ hüüdis ta. „Teine — Timoteus — kaks — wiisteist“ wastasin.

Rong sõitis wälja. „2. Tim. 2:15!“ hõiskasin ma ja „2. Tim. 2:15!“ tuli wastuseks.

Rong kaugenes. „Teine Timoteus kaks wiisteist“ hüüdsin ma kõigest jõust. Seesama kostis nõrgalt wastuseks. „Teine Timoteus kaks wiisteist!“ hüüdsin ma weel wiimast korda. Ma ei wõinud kuulda enam wastust — nägin ainult tema walget taskurätti lehwimas tuule käes, kuid ma teadsin, et ta samati kogu aeg hüüdis mainitud teksti. Mõned lähedal olewatest inimestest wõisid küll mõelda, et me imelikud hullud wõdi määrsejad oleme — üks rongil ja teine platwormil, ning mõlemad kifendawad waid „Teine Timoteus

kaks wiisteist.“ Kuid oodake, kuni kuulete minu jutustuse lõpu.

Kogu aastaks kiindusime tollesse kirjakohasse. Mäti kui kirja kirjutamise, panime selle ümbriku pahemapoolsele nurgale ja sageli ka kirjale. Paljud minu sõbrad tegid samati kirjutades mulle.

Kakssteist kuud hiljem olin ma jälle tolles linnas, juhatahes mõningaid noorsootkoosolekuid, ja rääkisin aasta teksti omamise suurest kasust. Ma olin soowitanud wastu wõtta ka sama aastamotot, kui üks noormees üles tõusis ja mind peatas.

„Ma olen rõõmus,“ ütles ta, „et mr. Alexander kunagi wõttis teine Timoteus kaks wiisteist oma aastatekstiks.“

„Kuidas nii?“ küsisin ma. „Waadake sõbrad,“ wastas ta, „kakssteist kuud tagasi olin ma raudteejaamas kohtamas mõningaid inimesi, kui kuulsin kedagi hüüdwat kõigest jõust „Teine Timoteus kaks wiisteist“ mehele, kes seisis wäljasõitwa rongi lõpu platwormil ja see hüüdis tagasi sedasama.“

„Hea küll, mõtlesin ma, mis on see „Teine Timoteus kaks wiisteist.““ Ma läksin otsemat teed koju ja waatasin seda oma piiblist. Ma ei olnud usklik siis, kuid esimesed sõnad selles salmis torkasid mulle filmi: „Harjuta ennast näitama kõlbawaks Jumalale.“ Ma läksin edasi ja lugesin lõpu osa: „Kui töötaja, kellel pole tarwis häbeneda, kes tõe sõna dieti ära jagab.“ — Ma langesin põlwelele ja palusin Jumalat, et ta annaks andeks mu patud ja aitaks mind näidata ennast kõlbawaks. Ja tänu Jumalale, ta on seda teinud!“

Enne weel, kui too mees oli wõtnud istet, tõusis teine üles ja ütles: „Ma tänan Jumalat, et mr. Alexander wõttis kunagi selle salmi oma aastatekstiks. Ma ei ole teda kunagi enne näinud, kui alles täna

õhtul, kui esimesel pühapäeval, mida weetsin siin linna, mees, kes praegu rääkis, tuli minu poole ja juhatas mind Kristuse juurde. Tema päästnud kuuldes mr. Alexanderi „Teine Timoteus kaks wiisteist“ ja mina päästututuin selle kuulmise tagajärjena.“

Hiljem läksin ma Austraaliasse. Ühel wiimastest koosolekuteft Melbourne, kui jutlus oli peetud ja meie olime laulnud ühe laulu, jäid inimesed weel ootama. „Miks ei lähe teie koju!“ küsijin. Nad wastasid: „Meie tahame laulda.“ Meie laulsime seitse korda alguseft lõpuni ühte jumalagajätmise laulu. Kui nad fiiski weel liikuma ei hakanud, ütlesin ma taas: „Miks ei taha teie koju minna?“ „Meie tahame laulda,“ tuli wastuseks ning me laulsime ja laulsime, kuni arwasin olewat neid wäsinud. Siis ütlesin neile: „Ma soowin, et teie igauks mind nii kauaks tähelepanelikult kuulaksite, kuni ma jutustan teile loo ühest tekstist.“ Ja ma jutustasin neile selle loo.

Siis ütlesin ma: „Nüüd igauks, kes tahab wõtta selle salmi omale aastatekstiks, ütlesite seda ühes koos.“ Teie olesite pidanud kuulma seda — kahelkatusat inimest sellel koosolekul ühes koos seda ütlewat — Teine — Timoteus — kaks — wiisteist.“ See oli, kui olesid suureb lained üle mere kalda tormanud. Nüüd, kui soowid kuulda, kuidas see kõlab, proovi praegu seda. Ütle seda kaks korda üksteise järele peatamata: *Tei . ne — Ti . mo . teus — kaks — wiis-teist*“ . . .

Kui olin jutustanud selle loo mainitud õhtul, istus koosolekul üks ajakirjanik ja märkis selle üles. Nii trükiti see „The Southern Cross'is“ (Dunapoolsem Nist). See läks Inglismaale ja awaldati „The Christian Herald'is“. Keegi hea naine Inglismaal saatis ühe eksemplari sellest ühele sõdurile Kalkuttas, kes luges seda jutustust ja andis oma südame Jumalale.

Teie ütlete — „Kuidas teie seda teate?“ See pärast, et minnes läbi India nägin ma teda. Ta tuli üles mu juurde Kalkuttas ja ütles: „Dlete teie see mees, kes jutustas seda lugu Melbourne?“

„Ja.“

„Wäga hea,“ ütles ta, „selle järeldufel olen ma usklik.“

Seal ta oli. See jutustus oli ära reisunud 17.000 miili ja toonud ühe sõduri Kristuse juurde.

Pärast kui see jutustus oli trükitud Austraalia lehtedes, ei olnud enam waja soowitusi, kui me läksime

ühest kohast teise koosolekuid pidama. Niipea kui astusime maha rongilt, inimesed, keda me polnud kunagi näinud ja kes warem polnud näinud meid, terwitafid meid: „Teine — Timoteus — kaks — wiisteist!“ Meie läksime otse Tasmaaniasse. Suur hulk oli kogunud sadamasse ja kõik nad paistid wõdrastena. Kuid üks suur pikk wennas pani oma käe suu ette, ja kui laew peatus sadamas, hüüdis: „Teine — Timoteus — kaks — wiisteist“ ning meie tundsiime endid päris koduseft.

Sõudes Inglismaale oli samati. Tuhandeid kirju läks läbi Inglisposti II Tim. 2:15 kirjutatud wäljaspoole wõi sissepoole ehk mõlemile. Üks diakon jutustas sellest oma õpetajale. Pastor tuli minu juurde, kui olime koosolekuid pidamas Londonis, ja ütles: „Minu terve kogudus on wõtnud II Tim. 2:15 aastamotoks.“

Üks grupp — 60 Cambridge ülikooli üliõpilast läksid Oxfordi pidama waimulikke koosolekuid. Et mainitud tekst oli nende motoks, oli neil kaasas riideft lipp kaksteist jalga pikk, millele oli suurte tähtedega trükitud „Teine — Timoteus — kaks — wiisteist,“ ja see lehwis nende waguniaknast wälja. Nii loeti seda tuhandetest inimestest sõidu kestel.

Weel hiljem oli jutustus tollest aastatekstist awaldatud teises Londoni lehes. Leht puutus kätte Taani kuningliku koja tseremoniaalmeistrile — mehele kõrgeft seisuseft ja mõjuga. Ta luges tähendatud tekstist ja oli wäga sisse wõetud selle üleilmlikust tööft. Mõned päewad hiljem oli ta juhatamas üht suurt ja mõjurikast koosolekut, kus olid kokku tulnud juhtiwad mehed Taanist. Ta otustas neile jutustada Teise Timoteuse kaks wiieteistkümnenda loo. See jutt sai nii populaarseks, et Teine — Timoteus — kaks — wiisteist tuli koduseks fraasiks Taanis.

Kaksteistkümmend aastat olen ma juba seda teksti tarwitanud ühe osana minu allkirjas. Aastal 1912, kui ma olin wiimast korda Austraalias, üks noormees, kes oli tulnud alla Sinistelt mägedelt Sydneysse, et pühendada missjonile, rääkis mulle pärast ühte koosolekut Linna raekoja saalis. Ta jutustas mulle, et lugeses mitmesuguseid artikleid waimulikust laos, oli ta tähele pannud minu haruldast allkirja. Ta oli juhata tud uurima seda salmi, milline mõjus nii, et hakkas kuulutama ewangeeliumi.

Broowi seda aastateksti enesele!

Inglise keeleft P. S i n k.

Kas on wastkohti piiblis?

Frithjof Hellmanni järele P. S.

A. — Tere kallim wend B! Ei ole sind näha olnud hulgal ajal. Kas ikka weel naudid „Sõna lohutust“ ja pead weelgi, et piibel on õige õpetus?

B. — Tingimata. Jumala Sõna on ainuke kindel alus ja tõepoolest maksab püsida Jssanda Sõna alusel.

A. — Kas tead ka, et nõnda nimetatud kõrgem piibli arwustus, mis ütleb tegutsawat teaduse põhjal, on ära heitnud ebaõigena ühte ja teist piiblist?

B. — Mina on olnud üleemeelseid ja enese meelest tarfu inimesi, kes püüawad teha kahtlaseks Jumala

Sõna ja seda katti lõigata. Niijama nagu Jozafim selles ebaõnnestus, kui ta sulenwaga enne lõikas ja siis põletas prohwetisõnad, niijama tühja waewa näewad ka piiblikriitikud püüdes tühjaks teha tõesõna.

A. — Sinul on imelik usf, õige kirjatähe usf. Usud kõik, mis on kirjutatud käsus, prohwetites ja uues testamendis.

B. — Just nii, kuid waata, kirjatäht suretab, aga Waim teeb elawaks.

A. — Wõib-olla küll, kuid iseäralik on igal juh-

tumisel, kui piiblis mõnes kohas öeldakse, et Jeesus ei teinud mingisuguseid imetegusi (Matt. 12: 38, 39; 16: 4; Mark. 8: 12) ja jälle leidub kohti, kus öeldakse, et ta tegi neid (Joh. 3: 2; Ap. t. 2: 22).

B. — Nii, Jeesus tegi palju suuri ja aulisi imetegusi, just nii kui tema aegsed sõbrad ja waenlased jutustavad, kuid erilistel juhtumistel Jeesus ei rahuldanud inimeste uudishimu teha imetegusi.

A. — Kuidas tuleb aru saada erisugustest teadaannetest Kristuse sõnadest püha õhtusöömaaaja seadmisel?

B. — Võrreldes eri tekstisid üksteisega (Matt. 26: 26—28; Mark. 14: 22—24; Luuka 22: 19—20; 1. Kor. 11: 23—25) märkame, et need suure riiu alused lahkiminevad ei sijalda sugugi wastkohti, vaid on kergesti ühendatavad ja seletatavad sellest seisukohalt, ei ükski neist neljast kirjutajast ei laena Päästja sõnu terwikuna, vaid osaliselt. Leiduvad erinevused siis ainult valgustavad lahjooni ja kinnitavad selget Waimu juhatusi.

A. — Minu meelest raske wastkoha leiame Matt. 27: 5, kus jutustatakse, et Juudas andis tagasi 30 hõbetükki ülematele preestritele ja wanematele, kuid Ap. t. 1: 18 öeldakse, et Juudas ostis selle rahaga ise-enele põllu „ülekohtuse palgaga“.

B. — Juudas heitis hõbetükid templisse, kuid wariserid ostisid siis Juuda rahaga põllu (Matt. 27: 7). Võib küll öelda, et Juudas hankis enesele põllu, kuigi wariserid toimisid wahetalitajatena.

A. — Juudase surmast antakse ka erisuguseid teateid. Matt. 27: 5 öeldakse, et ta üles poos, ja Ap. t. 1: 18 loeme, ta kukkus maha ja läks keskelt lõhti, nii et kõik ta siifikond wälja tuli.

B. — Kas on sinule täiesti raske aru saada, kuidas Juudas suri? Meelt heites poos ta end, kus juures oks murdus ja ta kukkus maha jne.

A. — Ap. t. 9: 7 öeldakse, et need, kes olid kaasas Saulusega, kuulsid häält, kuid Ap. t. 22: 9 loeme, et nad ei kuulnud selle häält, kes rääkis.

B. — Põhiteeles ei leidu mingit wastkohta. Kreeka-keelset „akono“ sõnal on kaks erisugust tähendust — häälekõla kuulda ja aru saada. Sauluse kaastased wõisid loomulikult näha „walgusti“ nägemata seal juures Jeesuse isikut, kes rääkis; ja samati nad wõisid kuulda häälekõla, kuid ometi ei wõinud aru saada sõnu, mis olid määratud üksnes Saulusele.

A. — Oled awanud mulle uusi waatekohti ja olen neid uurinud, kuid Jeesuse suguwõsa registrist pead andma mulle veel seletust. Tead ju, et on kaks suguwõsa registrit, üks Matteuse ja teine Luuka. Kuidas mõlemad wõiwad olla õiged?

B. — On paratamatu, et on kaks suguregistrit, mis näitawad Õnnistegija suguwõsa kätse ja liha järel. Raske nende suhtes kaob, kui teame, et Luukas eitab Maria, Matteus sellewastu Zoosepi suguwõsa registri. Wõrdle Matt. 1: 16, kus öeldakse: „Jakobile sündis Zoosep, Maria mees ja Mariast sündis Jeesus“ (Luuka 3: 23.) „Ta oli nii kui arwati, Zoosepi poeg, Zoosep oli Geli poeg,“ kuid see Geli oli aegloo järele Maria isa, siis Zoosepi . . . isa; sellele järgneb Maria suguwõsa register isa poolt. Ka juutide Talmud nimetab Geli Maria isana ja nõnda Zoosepi . . . isana. Mis puutub erilisestesse nimebesse, siis loomulikult küsimuse

all olewatel isikutel oli kaks nime, nii kui paljudel meistki. Ei ole meil põrmugi põhjust kumistada selle üle, et on kaks suguwõsa-registrit. Wastupidi, wõime selle üle rõõmustuda.

A. — Seda mina veel lähemalt uurin.

B. — Seda wõid hästi teha, kuid ära pane tähele tühje juttusid ja lõpmata suguwõsade ülesarwamist, mis ennemi saadawad riiküsimusi, kui edendawad Jumala parandamist, mis on usu sees (1. Tim. 1: 3—4). Jumalaga!

A. — Taas tulen oma küsimustega. Matt. 27: 44 öeldakse, et mõlemad rõõwliid pilkasiid Jeesust, ja Luuka 22: 36 näeme, et ainult teine pilkas.

B. — Alguses mõlemad pilkasiid, kuid pikad tunnid ristil rippudes, pöördus teine Õnnistegija poole ja keelas sõpra pilkama.

A. — Mis sugused olid Jeesuse wiimised sõnad ristil? Ewangelistid Markus, Luukas ja Johannes annawad eri teateid selles suhtes.

B. — Tõepoolest ei tea meie, mis Jeesus kõige wiimaseks ristil ütles, kuna ükski ewangelist seda meile ei jutusta. Teame ewangelistide järele, mis sõnad on ristil öeldud, kuid mis sugune neist on esimene ja mis sugune wiimne, ei tea.

A. — Oled taas awitanud mind wälja mõnest kiustlikust raskest küsimusest, kuid ikka veel neid kahtlusi leidub. Õpetus ülestõusmisest on aina tundunud väga wõimatu ja raskena. Eriti on ewangelistide jutustused Jeesuse ülestõusmisest nii wastolulised ja segawad, et raske on uskuda neid tõeks.

B. — Miks on sinu meelest Jumalale wõimatu äratada surnud? (Ap. t. 26: 8). Doe mõeldes 1. Kor. 15. Seal leiad parima seletuse. Ei saa aru midu sugugi sinu süüdistusist Jeesuse ülestõusmise jutustuste suhtes.

A. — Kuule siis nüüd! Joh. ew. jutustab, et Maria Magdaleena tuli ükfinda hauale. Matteus ütleb: „Maria Magdaleena ja Maria Jakobi ema ja Salome.“ Luukas loeb üles: „Maria Magdaleena ja Johannes ja Maria, Jakobi ema ja muud naised.“

B. — Johaones ei ütle kusagil, et Magdaleena tuli ükfi. Ei wäida ka muud ewangelistid, et naised oleksid tulnud korraka hauale. Näib, nagu oleks Maria Magdaleena esiteks tulnud veel pimeduses ja wiimased päetse tõustes. Sellest siis juhtubki, et nad ühekorraka ei näinud ega kuulnud samu asju ja nende jutustused moodustasid selle järele.

A. — Kuid Matteus jutustab, et nad tagasi pöörates kohtasid Jeesust ja sülelesid ta jalgu. Johannee järele Jeesus ütles: „Ära puutu minuusse.“

B. — Mis wastkohta selles leiad! Just seepärast, et nad sülelesid ta jalgu, ta keelas neid.

A. — Markus jutustab: „Kui kuulsid, mis oli sündinud, siis imestasid nad väga ja ei rääkinud sellest kellelegi.“ Luukas wastupidi ütleb, et nad jutustasid sellest üheteistkümnemele.

B. — Alguses imestusest nad jäid otskui tummaks, kuid pärastpoole jutustasid nad sellest üheteistkümnemele.

A. — Luukas nimetab, et Peetrus ükfi tuli hauale, kuid ei läinud sisse.

B. — On päris wale wäide, nagu Luukas oleks öelnud, et Peetrus ei läinud sisse (Luuk. 24: 12).

Sõnad, „kuid ta ei läinud fiske“, käivad Johannele, aga mitte Peetruse kohta — Joh. 20:5.

A. — Kuid Matteus jutustab, et Jeesus käskinud jüngreid minna Kalileamaale, kuna sellewastu Luufas teab jutustada, et nad pidid jääma Jeruusalemma.

B. — Jeesuse ülestõusmise järele pidid jüngrid minema Kalileamaale (Matt. 28:10). Kuid Jeesuse taewaminemise järele pidid nad jääma Jeruusalemma (Luuf. 24:49; Ap. t. 1:4).

A. — Ühes paigas paistawad nad kõik olemat ühemeelsed, nim. et Jeesus oli hauas ainult ühe päewa ja kaks ööd, kuid ise oli ta öelnud, et ta Joonase kombel on hauas 3 päewa ja 3 ööd.

B. — Sina pead teadma, et kreeka keeles niifama kui saksa, inglise ja eesti keeles puudub see soomekeelne sõna „wuorokausi“ (öö-päew, futfi). Dieti öeldud käsitab Jeesuse hauas olemise aeg õi kolmest ööst-päewast, kuid nii ebamääraselt ei oleks keegi asja öelnud. Jeesus oli hauas suurreede pärast lõunast ülestõusmispäha hommikuni.

A. — Miks siis Jeesus andis kõikide tunnistada ta surma, kuid mitte ülestõusmist? Miks ilmus ta waid salajaselt, mitte aga waenlastele?

B. — Oled tõepoolest mõistatus. Näitad oma küsimustega peaaegu andestamata teadmatust. Rõige lihtsamad ajaloolised teated tunnistawad Jeesuse aulise ülestõusmise tõstiasjaks.

I tunnistus: Just Jeesuse waenlased „hauawahid“ olid esimesed tunnistajad ülestõusmisest. Wariserid ja rahwawanemad püüdsid sellegipärast kuidagi wiisi rahamaksuga saada tunnistajad waitima (Matt. 28:4—15).

II tunnistus: Jeesus ilmus ülestõusmise järele vähemalt 10 korda 40 päewa kestel. Üksford nägid teda üheforraga rohkem kui 500 inimest (1. Kor. 15). Pauluse ajal elas weel neid, kes wõisid pealtnägijatena seda tunnistada.

5. C. E. waimulikust konverentsist.

Pärnus 8.—10. aprillini 1928. a.

Moto: Miska hoiab noor inimene oma teeraja puhta? Kui ta ennast peab Sinu sõna järele. Laul 119:9.

Kaua varjas kevadpäike oma palet, . . . peitis tiheda leinaloori taha . . . Ent pilvist langesid vihmapiisad pisaraina maa peale. Loodus nuttis, et Kristus pidi surema, kannatama, . . . nuttis, et inimesed nii külmad, ükskõikselt sellest suurest sündmusest möödusid. Nuttis küsides: millal sulavad nood jäised südamed, millal mõistavad nad selle ohvri mõõtmata sügavust ja wõtavad Kristuse päästjana vastu?

Vaata juba ülestõusmispühiks tungis päikeskiiri säravaid läbi pilverüngaste, rõõmustades uuesti, et wõidetud surm, ning Kristus on wõinud hingedele kuulutada igavest elu.

Tahtmatult pöördusid pilgud aastaile, mis juba igavikumerre on wajunud. Peatudes möödunud aastal, mil tohtisime ülestõusmispühil konverentsist osa wõtta, tõusis hinges küsimus: kas oleme wõi-

III tunnistus: Ei pea sugugi arwama, et jüngrid olid närwilised wõi fergeusfliktid; wastupidi nad pidasid seda enne tühja jutuna ja ei uskunud (Luuf. 24:11). Nad tahtsid ise näha ja kuulda (Luuf. 24:39—43).

IV tunnistus: Kristiusu lewinemine ja edu on ülestõusmistõe kindlam tunnistus. Jeesuse ülestõusmise wäes wõidawad miljonid mehed ja naised patu wäe. Ajaloolise sündmusena on Jeesuse ülestõusmine kindlasti tõendatud.

A. — Mida usud üldisest ülestõusmisest?

B. — Usun piibli järele, mis tunnistab, et on olemas kahesugune surnute ülestõusmine. Esimene ülestõusmine sünnib Jõhanda teises tulemisest. Teine ülestõusmine sünnib wiimasel päewal.

A. — Imelikke asju olen täna kuulnud. Andku Jumal, et minagi saaks osa esimesest ülestõusmisest.

B. — Nii jah — õnnis ja püha on see, kellel oja on esimesest ülestõusmisest (Jlm. 20:6).

A. — Pean tunnistama, et sõna wõimas tunnistus on purustanud minu. Hiobiga tahan öelda: „Nii olen ma siis rääkinud, mis ma ei mõista, asjadest, mis mulle wäga kõrged ja mis ma ei tunne“ (Hiobi 42:3). Kas arwad, et Jumal weel annab andeks minu uskmatuset ja patud, ja et weel saan lootuse kindluse?

B. — Rõõmuga wõin öelda sulle, et neid teadmatuse aegu Jumal on kannatanud; kuid nüüd käsitab ta, et kõik inimesed igal pool peawad meelt parandama, kuna ta on seadnud ühe päewa, millal ta kohut mõistab kõige maailma üle ühe mehe läbi, keda ta selleks on seadnud ja üles äratanud surnuist ja pakub usku kõigile“ (Ap. t. 17:30, 31).

A. — Tänan, et aina olid walmis wastama paljudele minu rumalatele küsimustele. Et oled pidanud Jõhandat Jeesust pühana omas südames, oled alati wõinud tawanduse ja kartusega ette tuua sinu lootuse alused. Au olgu Jumalale kõigest!

nud teostada seda, mida kuulsime. Lähenedes jällegi konverentsile kuuldus hinges salajane küsimus: Kas peab jällegi aasta kaduma ilma, et suudaksime kõik läbi viia?

Ka Tallinnast ruttas hulgake noori Pärnu C. E. konverentsile. Väikese rühmaga saabusime juba laupäewa hommikul sinna, kus meile südamlük vastuwõtmine osaks sai. Ehk küll esimest korda nii mõndagi sõpra nähti, tundus siiski juba lahkest teretamisest, et ei ole me wõõrad, waid ühe Isa lapsed.

Laupäewa pärast lõunat kasutasime linna vaatlemiseks. Võisime just pärnulaste suursündmuste ajal, jäämineku ajal, linnas viibida, ning suurepäralist looduspilti nautida. Kõndides jõekaldal, panime jäämineku eeltööd tähele, ning hinges tõusis soov, et kaoksid wiimsed jäätükid, mis meie ühendust taevase Isaga takistavad, et elavad õnnistuswäed võiksid wabalt hingedesse woolata . . .

Saabus esimene konverentsi päew. Avakõnes

tähendas v. P. Sink, et Jumal võiks meid kõiki oma ülestõusmisväega täita ja konverentsi juhatajana meie seas olla algusest lõpuni.

Selleks alandusime palvele. Pärast palvekoosolekut algasid teemikõned. Konverentsi üldteem oli: Noorsugu meie päevil. Esimesena kõneles v. V. Rakles teemil: Lõbutsev ja pettunud noorsugu, mille aluseks võttis Taan. 5:1—6, 24—28. Vaadeldes noorsugu meie päevil, leiame tunduvalt erinevusi. Leidub idealistlikke, sotsialistlikke, sportlikke noori. Suurima rühma moodustavad lõbutsevad noored. Põhjused, mis sunnivad noorsugu lõbustusile anduma, on järgmised: 1) lõbustuse ürgtung, 2) mitmekesiduse otsing, 3) hinge loomulik kaldumine lõbudele, 4) kirgede sund, 5) mõnu, rõõmutunde vajang, 6) südametunnistuse vaigistamine, 7) petetud lõbustusist ärkab neis

Dahli kõnes: „Ärkav ja otsiv noorsugu“ tähele panime. Kõne aluseks luges vend Joh. ilm. 2:17. Kes võidab... Ärkamine on vahetegur päästmisele, on pettumuste saavutus. Ärkamine on teadvusele tulek, usu elu esimesi astmeid, kus meie oma elu õiges valguses näeme. Ärkamine võib olla tugevam ning nõrgem. Tihti ärkavad hinged, kuid vajuvad jällegi endisse seisukorda. Ärkamine sünnib 1) üksilduses, 2) vanade mälestuste abil, 3) vaimulikel koosolekuil. Ärkamine on korduv, sest Jumal räägib kaks, kolm korda inimesiga (Hiib 33:29). Selgub, et ärkava noorsoo arv on lõpmata suur.

Ärkamise sünnitus ja järelkaja on otsing. Ärganud, otsiv noorsugu on lähedal jumalariigile, vastuvõtlik igale mõjule, sest ta on kõigukval seisukohal. Kõikuvat noorsugu võib vaid

Konverentsist osavõtjad.

põlev tung uute lõbude järel. Kuidas lõbutsetakse? Lõbutsemisväljendused jagunevad kolme peassa. 1. Vaimline lõbutsemine. Selle alla kuuluvad vaielused põnevate küsimuste üle, malemäng, unistusis viibimine, mõtte- ja ettekujutusilma vajumine. 2. Hingelise lõbutsemise moodustavad kunstilõbud, kujutatavas kunstis, helikunstis ning kirjan-duses. 3. Kehaline lõbutsemine koosneb spordist, tantsust, mängudest, narkootiliste ainete tarvitamisest, lõpuks elumaitsemisest halvimas mõttes. Igasuguse lõbutsemise järeldus on sügav pettumus. Lõbutsev noorsugu, kes elu kirglikult nautis, muutub pettunud noorsooks. Neist pettumusist on ka tingitud enesetapjate suur arv parimas noorus-eas. Elutühjuses liiguvad hulgad vajavad teejuhte. Uskliknoore pühim kohus on neid tuua tõsise rõõmuallika juurde, mis peitub Kristuses. Siis ärkab noorsugu, ning suundub otsingule, mida v. E.

kindel ja läbitunginud noorsugu päästa. Meie ülesanne on neid kõikumatule kaljule tuua, milleks Kristus meile on. Olgem neile eeskujuks ja võitkem neid Issandale, et otsivast noorsoost saaks „päästetud ja võidetud noorsugu“, mida järgmisena käsitati. Kõneles v. Laks kirjakohal 1. Joh. 2:14—17.

Ärkav noorsugu vajab päästmist, kuid usul on jõud päästa ja võita tagasi kadunud. Ärkamine üksi ei aita, vaid ärganud noorsugu peab uuele teele juhatatama. Tulek Jumala juurde sünnib jumalikus järjekorras. 1) Ärkamine, kus inimene patuunest ärkab, ning patest vabanemist otsib. 2) Pöörmine, kus otsustatakse minevikuelust loobuda ja uut teed valida. Mida sügavam ärkamine, seda kindlam pöörmine. 3) Uussünd, kus astume läbi kitsa värava ära tundes, et Kristus meid oma verrega on lunastanud. Algab uus aja-

järk, sest nüüd paneme kõik soovid, igatsused Issanda jalule, eluõis kinnitagem Jeesuse rinda. Pöörmisele, äraandmisele järgneb kasvatusajajärk, kus püüame kõigis Jumala radadel kõndida, kus ise oleme risti löödud, elab vaid Kristus meis. Kristus on meid võitnud, meie kohus on talle verepalka koguda.

Lõunavaheajal käisime linnaga tutvunemas, ning pea ruttame äratuskoosolekule, mis samas ruumis, kaunis Adamsoni saalis, peeti. Kõnedega teenisid meid v. v. Rakles, Siiberg, Laks. Ühtlasi tervitas C. E.-lasi Pärnu Met. kog. E. L. poolt õp. E. Raud. Kõnede vahel olid korilaulud ning soolo.

2. konverentsipäev tohtisime jällegi noorsooga tutvuneda. Esimesena kuulsime v. E. Adra kõnet: Sõnakuulmata ja langenud noorsugu. 1. Moos. 3:6—11. Languse põhjuseks on 1) sõnakuulmatus Jumala seadlusile! 2) täieliku äraandmise puudus (Joonas!); 3) valvamatus, kus kiusatused meile oma meeldivuses lähenevad, (jüngerite valvamata olek!). Väikesest asjast algab langus, ning lüli järgneb lülile, kuni nad ahelikuks muutuvad. Loetud kirjakohas väljendub languse areng.

...Puu oli hea... Selles lauses peitub inimese seisukoht maailma vastu. Tihti näib meile nii mõnigi asi maailmas nii ilusana, ihaldatavana. Kuid loobuma peame iga väiksemast asjast, mis meid maailmaga seob. ...Et ta pidi targaks tegema... Meelitavalt pakub maailm hingedele oma vara. Hing igatseb kuulsuse, tarkuse järele, — mis teda hauda viib. Nad valivad värvitud, mürgitatud maailmapärja närtsimatu taevapärja vastu. Piibel, jumalalõuna, kestab igavesti, ei allu kaduvussessile, teda valigem oma elutee sõjariistaks. — Meelitatud saatana kavalusist langesid inimesed. ...Nad nägid, et nad alasti olid... Nüüd häbenesid nad oma endist seisukorda püüdes varjata end. Seegi kordub meie juures.

...Põgenesid Jumala eest... Kas ei kuulu tänagi hüüdu: Aadam, Aadam kus sa oled? Kuid inimesed põgenevad Jumala eest, nii kantakse patt edasi tulevate põlvedeni, ta on meienigi jõudnud. Languse tagajärg on surm, sest „kes minusse ei jää, heidetakse välja,“ — ütleb Kristus. Kuid Jeesus võib patuaheliku kasvamisest peatada, kui laseme teda tegutseda. Haarakem töötusist, mida Jumal meile jättnud, sest need kestavad igavesti.

Määratud referendi äraolekul jagati kaheks järgmine teem: „Töötaja ja kannataja noorsugu.“

Esimesena kõneles v. P. Sink teemil: Töötaja noorsugu. Luuk. 25:14—30; 2. Tim. 2:15.

Noorusaeg on puhkeva energia aeg. Energia meis otsib omale vastavat tegevusala. Otsingul kohase töö järel kohtame kaht teenäitajat. Jeesus astub meie vastu, meile ülesandeid näidates, ka saatan läheneb meile tööpõldudega. Valikuajal peavad noored otsustama, kellele omi jõude pühendada. Milleks rakendub usklik noorsugu? Kas kuuleb ta Issanda kutset, tulla valgeile lõikuspõldudele? Igale inimesele andis Jumal talendi tema jõudu mööda. Kuidas kasutame neid talente,

kas oskame neid hinnata? On olemas oma võimete ülehindamine ja alahindamine. Esimesed hindavad end liig kõrgeks, teised peavad end liig viletsaks, mille tagajärjeks on, et nad täielikult seisma jäävad. Jumalariigitöös maksavad ustavuse põhimõtted, sest kõik, mida võime, oskame ja milleks meil aega on, see on meie töö, mida truult peame täitma. Energia kasutamise suhtes jaguneb noorsugu kahte ossa: töötaja ning laisklev noorsugu. Töötajat noorsugu kroonib Issand, laisklevat noorsugu aga saadab ta igavesse hukatusse.

Teist osa: „Kannataja noorsugu“ käsitas v. Rakles. 2. Tim. 2:3.

Elu on täis kontraste, — ei ole õnne — valuta..., kevadet — tormeta, elu — surmata..., tööd, rõõmu — kannatusita... Kannatusajad aga kroonivad meie elu. Kas tunneme nende väärtust? Töö toob kannatusi kaasa. Iga armuõpetustöö on kannatusiga seotud, vastu võttes Õnnistegija valisime kannatusrajad oma eluteeks. Kannatusi on meil üksteisega, mis on tingitud mitmesuguseist temperamentidest, iseloomudest, haridusest, andeist. Kannatusi on meil endas, sest tihti on meil võimed, kuid võimalused puuduvad. Kannatusi kohtame eksimistele, kus läksime välja oma soovi järele. Kannatus toob kaasa valu ja vaeva, püüete ja tahete surmamise, kuid need raskused on selleks, et me enam viljakandjaks muutuksime. Kannatusis õpime üksteist paremini mõistma, õppime otsima tugesid ja abinõusid raskuste ülalhoiuks. Roosid ei ole okkaita, elu — valuta, kannatused saadavad meile au. Kannatusis valmime igavikule, neis näeme selgemalt Jumala armastust.

Uskliku noorsoo kõrgeim ja pühim siht on olla „pühitsetud noorsugu“, mida v. K. L. Marley meile ette kandis.

Esimesena selgitas kõneleja meile: 1) Mis on pühitus? Pühitus on avalikuks saanud Jumala elu meis, kus oleme elu ja armastuse osaduses oma Jumalaga. Pühitus on kõrgeim inimlik seisukoht. Tema läbi omandame kaunima harmoonuse, kus ihulised, hingelised ning vaimlised jõud tasakaalustuvad. Pühitus on eraldus ja lahutus maailmast, sest pühitsetud inimene elab vaid oma Jumalale, ning püüab talle kõigis sarnaneda.

2) Mida tuleb pühitseda? 1. Tess. 5:23. Selles kirjakohas avalduvad piirkonnad, milles pühitus liigub. Meid tuleb tervelt pühitseda: ihu, hinge ja vaimu.

a) Ihupühitus. Uskliku välimus peab sisemusega harmoneeruma.

b) Hingepühitus. Hing on meie tundeilma keskus, meie tundeid tuleb pühitseda ja meie peame nende üle valitsema.

c) Vaimupühitus. Vaim on tahtmise ja salapärase jõudude asupaik. Vaim, mis mõtleb, peab sügavale usulisele mõtlemisele suunduma. Pühituse läbi kaob meie oma tahtmine, ...kaovad meie oma soovid. Iga asja peame usuliste väärtusiga kaaluma.

3) Pühitusabinõud. a) Murdmine. Jes. 57:15. Murdmised on tarvilikud meie elus. b) Usk. Usus

oleme ise surnud, — usus elab Kristus meis.
c) Püha Vaimu on vaja, et Room. 6, 7, 8 läbi elada. Kui Püha Vaim ühendab meid Kristusega, siis ei või ükski vägi meid temast lahutada.

Kui ka pühitsustee raskena näib, vajame vaid Jumalat usaldada, kes ise on pühitsus, tema ise tahab meid pühitseda.

Pärast lõunat oli noorsookoosolek teatri „Endla“ avaras ruumis. Kõnelesid v. v. Veerus, Marley, Sink. Vahepeal koorilaulud, soolod ja deklamatsioon. Sealt ruttasime omavahelisele koosolekule. Ilusaks mälestuseks jäid hetked, mil võisime teine teisega tutvuneda. Öhtu oli ühtlasi määratud tervituste äraandmiseks.

Esimesena tervitas meid öde Olga Pärnu Ev. Kr. Vab. C. E.-laste nimel. Tervitasid ka kohalike Baptistide koguduste esindajad v. v. R. Kaups ja E. Dahl, siis Tall. Ev. Kr. V. C. E. ühing, Tall. Sin. Risti C. E. ühing, Tall. Allika C. E. ühing, Triigi-Naraku, Paide ühingud ja Viljandist. Ka Saksa- ja Inglismaalt oli tervitusi saadetud. Tervitusile järgnes laul: „Kui vennad ühenduses kätt armsalt anname“ . . ., milleks üksteise käest kinni haarasime ühenduse kinnitamiseks. Kaua viibiti teelauas, mis sealsed noored armastuses olid katnud. Kuulsime muusikapalasisid, deklamatsiooni, laulsime, ning ruttu möödus aeg. Pärnu noored olid meile üllatusi valmistanud. Iga külaline omandas loosi läbi kena maali Pärnu maastikust. Jumal ise tasugu neile nende armastustöö.

Kolmandal päeval oli kirjandus- ja misjoni-koosolek, mida P. Sink juhatas.

Teemil „C. E. kirjandus“ refereeris v. V. Rakles. Jumalariigi ülesehitamiseks on vaja mitmeid abinõusid, milleks ka kiriandus olla tahab.

Uskliku kirjanduse tähtsus ja ülesanne on järgmine:

- 1) Abinõu jumalarahva ilutunde arendamiseks.
- 2) Vastukaal ilmlikule kirjandusele.
- 3) Võitev ülesanne: a) ettevalmistus, b) otsekohene võitmine.
- 4) Kasvatusabinõu.

Meie ülesandeks on kirjandust levitada.

Noorte kirjandus on olnud teerajajaks:

- 1) Välimuses. 2) Keeles, sest keel on moodsamaks muutunud. 3) Luule alal; esimest korda võeti tarvitusele usklikus kirjanduses moodus luulevorm. 4) Novellide ja novelettide alal. Seni on 15 üksikraamatut ilmunud. — Üllatusena kuulsime, et usklikkirjanikkude koguteos „Õied ja Okkad“ tõlgitakse soome keelde, ning on sellega hindamist leidnud vennasrahva seas. —

Soovida jääks, et aeglugu käsitatavaid raamatuid ilmuks; seni on puudunud kasvatusalal raamatuid, niisamuti ka on veel jutte ja algupäraseid töid vähe. Raamatuid mainitud aladel on tervitatud, võiksid endisist түsedamad olla.

„Mis võib C. E.-lane teha välismisjoni alal?“ v. K. L. Marley poolt.

Kui vähe mõistmist on misjon meie usklikus peres leidnud, seepärast on seda küsimust seletatavad kõned tervitatud. Esimesena näitas referent meile,

et misjonikäsk kõigile Issanda järelkäijaile on antud. Matt. 28:19, 20; Matt. 9:37, 38.

Misjoni tööalad on:

1) Armuõpetuse kuulutamine kõigile. Mark. 16:15.

2) Isiklik tunnistamine. Joh. 3:1, 2, 4.

3) Heategevus ja sotsiaalne abi. Matt. 25:35, 36.

4) Tervestamised, vaimude väljaajamised ning arstiabi. Matt. 10:7, 8.

5) Koguduste rajamine ja kasvatamine. Matt. 16:18.

Issanda misjon on sinepiivaliselt arenenud. 1. sajangu lõpul oli 1 milj. kristlasi; 1925. aastal juba üle 500 milj. Huvitavaid statistilisi andmeid kuulsime, mis meid kohutasid, sest nii paljud eksivad veel pimeduses Önnistegijata. Üle poole inimesist sureb ilma, et oleksid kuulnud Jeesusest. Iga hingetõmbega lahkub 4 inimest, kes ei tea midagi risti lunastusväest.

Et referaat arvudest koosnes, mis väga tähtsad, ei saa kahjuks kõikide juures peatuda.

Eriti huvitatud olid andmed Hiina kohta. Siin mõned näiteks.

Igal päeval sureb Hiinas 30.000 inimest. Kui saadaksime praegu ühe misjonäri välja, sureks Hiinas 1¼ milj. inimest (sama palju, kui kogu Eestis on üldse rahvast), enne kui misjonär sinna jõuab. Et varustada kõiki hiinlasi piibliga, läheks 200 suurimat raamatukogu vaja, mis oma korda iga üks 2 milj. raamatust koosneb. Et 100 inimesest vaevalt 8—10 lugeda mõistavad, on süüalalik kuulutamine tarvilik.

Kuuldes hädast, pimedusest, mis veel pagana-mail valitseb, kerkib küsimus esile, mida võime teha?

Meie võime: 1) annetada, 2) paluda, 3) ise minna, 4) huvi äratada. Meil on võimalusi ka kodumaal misjonit toetada, C. E.-lased teeme seda!

Ärgem unustagem aga „misjonit kodumaal“, mis meile tähtsuseta näib. Sellel teemil kõneles v. P. Sink — meie kodumaa misjonär. Kõne aluseks luges vend Luuk. 13:6—9. C. E. liikumine on ühtlasi ka misjoniliikumine, ning C. E.-lased peavad misjonirahvas olema. Meie peame murdma inimsüdameid, neid Jeesusele võitma.

Misjonialad on järgmised:

1) Perekond. Meie peame järjekindlalt paluma pöörmata omaste eest. Ka kodumaal on eksimas paljud veel pimeduses, neile peame Kristust kuulutama. 2) Meie ümbruskond. Meie peame püüdma päästmisele tuua meie ümbruskonnas elavaid inimesi. Ainult siis, kui oleme küünlana koduses elus, võime olla linn mäel omas linnajaos. 3) Kodumaa pimedad nurgad. Sinna, kuhu veel pole tunginud Jumala igavest valgust, peame seda kandma. Nende kohtade vallutamiseks tuleb sõjakäike korraldada. Selleks on vaja pinna ettevalmistusi, milleks kohane usklik kirjandus. On vaja vabu tööjõude, kes usus välja lähevad.

Misjonitöö alla kuulub ka p. p. kooli — ja juunioride töö, kus juba maast madalast võime istutada nende hingedesse taimi, mis pärast vilja-

kandjais muutuvad, — kasvades, ... õitsedes ... vilja kandes oma Issandale.

Kell 3 kogusime jumalagajätukoosolekuks. Mitmeilt kuulsime muljeid konverentsi kohta, ning

lahkumissõnu läbistas soov, et teostuks kuulud sõna, et võiksime edasi kanda õnnistusi. Lahkumishetk kaunim hetk, mil tohime rajada jälle-
nagemisele, mis on jäädav. M. E.

Aleksander Koovit.

Inimelus leiduvad tihti mõjurikkad silmapilgud, mille tähtsust küll aimata võib, kuid mille sügavam mõiste siin hädaorus varjatuks jääb. Ka see oli meile ja ta enesele Jumala varjatud mõte, kui ta haigevoodi ääres veendumusele jõudsimel, et ta veel üürikeseks meie keskele jääb. Kui siis hauda sängitasime ta põrmu, tõusis tahtmatult küsimus: „Jumal, mis pärast? . . . Miks niitsid Sa ta just nüüd ära, kus ta terve oma nooruse ja jõuokuse Sinu altarile tahtis panna?“ — Vastusena tõusis Önnistegija sõna silmade ette: „Mis mina teen, seda ei tea sina nüüd mitte, aga pärast seda pead sa teada saama.“

Ta sündis 30. jaanuaril 1897. a. Pärnu linnas käsitöölise pojana. Vanemad olid jumalakartlikud inimesed, kes oma lapsi, neid oli kuus, maast-madalast samas vaimus püüdsid kasvatada. Juba varakult pidi ta kannatuste kooli astuma, mis andis ta vaikselt iseloomule kurblik-tõsise ilme. Nimelt kolmeaastaselt tabas teda piinarikas jalahaigus, mis jättis tervislikud tagajärjed terve ta pärastise elu peale. Hariduse omandas ta kohalikus algkoolis. Algkooli lõpetades tahtis ta edasi õppida, kuid selleks puudus ainealine võimalus. Pisaratega mattis ta oma edasiõppimise soovid ja läks käsitööd õppima. Veel kord pani Issand teda raskete valude voodile, ta hinge vastu tõsiselt rääkides. Vahepeal olid ta õde ja vend hakanud kohalikus Sinise Risti vaimulikkudel koosolekutel käima ja Önnistegijaga kokku puududes, uuteks rõõmsateks inimesteks saanud. Nüüd kutsusid nad sinna ka oma venna. Ta tuli ja aastal 1913 sai ka tema Issanda omaks. Algas uus, huvitav, paikeseküllane elu Issandaga. Ta astub Sinise Risti laulukoori, kus ta truult kasutab ta kätte usaldatud talenti. Aastal 1918 asutatakse Sinise Risti Noorte Ühingu „C. E.“, mille asutamisest ja

A. Koovit.

edaspidisest tegevusest ta agaralt osa võtab. Peagi valitakse ta Noorte Ühingu „C. E.“ juhatuse liikmeks, kus ta ennastalgavalt mitmed aastad töötab kuni oma ärasõiduni väljamaale. Kuid veelgi ei rahulda see teda. Ta tahaks kõik Issanda altarile tuua, terve oma elu, oma aja. Et oma haridust täiendada, hakkab ta eraviisi edasi õppima, paludes ja oodates, millal Issand talle võimaldab Ta riigi tööle end ette valmistama minna. Aastal 1923 avanebki tal võimalus Shveitsi, St. Chrishona misjonikooli astuda. Rõõmuga jätab ta kõik ja läheb. Neli pikka aastat viibib ta võõrsil ja õpib ning täiendab end mitmesugustes teadmistes. Kevadel 1927 lõpetab ta misjonikooli ja ordineeritakse teiste lõpetajatega Issanda tööle. Lühikese puhkeaja järele Shveitsis sõidab ta Budapesti, kus ta Euroopa „C. E.“ konverentsist osa võtab ja siis ruttab ta täis ootusi ja lootusi oma kodumaale, kodulinna, et seal oma elu Issanda riigi tööle pühendada. — Vaevast saab ta paar nädalat kodulinna puhata, kui teda tabas kolmas ja viimast korda raske haigus. See on raske valude ülilool, kuid siiski Jumala ülilool, kus ta viis kuud viibis. Arusaamatuks jääb talle Jumala viimane igavene mõte temaga, kuigi ta aimab selle mõtte suurust ja sügavust. Ta usaldab kõik omad

soovid, püüded ja plaanid Issanda kätte, ehkki see talle, elujõulisele noormehel, esialgu raske paistis olevat. Ta allub vaikselt, teades, et see, mis Issand teeb, on ikka kõige parem. — 30. jaanuaril 1928. a. just oma kolmekümne esimesel sünnipäeval uinub ta vaikselt, et jälle tõusta õndsate ülestõusmisel. — Vaikselt kajavad veel puusärgi juures ta armsama laulu sõnad: „Kodumaale, rahuranda igatseb mu väsi hing“ . . . Ta jõudis sinna, pea saabume meiegi. M. V.

Kas võib praegusaegne harit noor uskuda Kristuse jumalikkusse?

P. Nikolai järele täiendatult G. Viinamägi.

III

Kristus oma aja lemmik?

Iga inimene on oma aja ning õhkkonna produkt oma hingeliste ning intellektuaalsete külgede suhtes. On olemas geniaalseid eesrinnaisikuid, näit.: Platon, Confucius, Buddha, Goethe ja muud, kes seisavad oma kaasmaala-

sist kõrgemal, ning jätab jälgi rahvaste ellu ja ajaloo ajajärkudes. Hoolimata sellest osutavad nad siiski ainult oma aja lemmikuid. Võib jälgida, kuidas kistakse kaasa kogu inimkond ühe inimese tahtjõu poolt tema meeleva, ehk seepärast piirdub nende mõju teat aegadel ja teat rahvustis.

Huvitav oleks vaadata, kui palju puutub sarnane kü-

simus Kristusse. Evangeeliumi järgi teame, et Ta allus kõigile, Moosese raamatuis olevaile eeskirjule ja oli tõsine Iisraeli mees, hoolimata sellest, milline sügav kuristik lahutas Teda tolle aja ja ka sajad aastad hiljem juudi kirjameeste esindajaist. Need, kes on tuttavad Ferrari „Kristuse eluga“, tuletage meelde, kuidas vana ajal olid suland ühte seadusega liht- ning kirjatundjarahvas. Kuulsamaid liberaale, vaga rabbi Hillel, kes kuulutas armuõpetust, ja keda tahetakse meeeldi näha kui Kristuse õpetajat, oli nii seadustähega kokku kasvand, et ta võis kirjutada suure teadusliku traktaadi, milles ütleb: „Kas võib usklik heebrealane rikkumata laupäeva pühadust, süüa kanamuna, mis on laupäeval munet.“ (1)

Milline uus sügav arusaamine Jumalast, ning imestusväärne vaimulik vabadus ja vaatelaus. „Usu mind,“ ütles Kristus Samaaria naisele (Joh. 4:21–24), „et tund tuleb, et teie ei pea ei selsinasel mäel, ega Jeruusalemmas Isat kummardama... tõsised kummardajad peavad Isa kummardama vaimus ja tões.“ Kelle juures võis Ta õppida sarnaseid printsiipe? Millise suure pöörde tõi Kristus Iisraeli rahva hingesse, näidates, milles peitub tõsine Moosese eeskirjade tähendus ja õeldes: „Laupäev on inimese pärast teht, ei mitte inimene laupäeva pärast,“ ühesõnaga käsitab usku, mis ei koostu mitte välispidiseist talitustest, vaid sisesest pöördest Jumalale (Matt. 5:20, 15:8, 23:25–28). Juuda rahva tundelikum külg oli rahvustunne, mis aga puudus Kristusel (Joh. 10:16). Kuidas küünib Ta pilk üle terve ilma õeldes aposteleile: „Minge ja tehke jüngeriks kõiki rahvaid“ (Matt. 28:19), kuulutades evangeeliumi mitte ainult Juudamaal ja Samaarias, vaid terves maailmas (Ap. t. 1:8).

Kellelt võis Ta ammutada neid tarkusi ja avaraid ilmavaateid? Kuigi tunda on apostel Pauluse kirjades suurt rabbide kooli mõju, ei ole sarnast sugugi Kristusel. „On selge, et Kristus ei õppind rabbidelt,“ ütleb Harnack. Küsimuseks jääb, missuguseist allikaist saavutas Ta kõike seda, mis praegugi küünib üle kõigi inimmasside kõigis ajastuis? Kuidas võis „see 30-aastane noor juut“ saada kõigi ristiusu kirikute nurgakiviks, kõigis ilmakaartes — ühtlaselt eskimodele, indulasile, neegreile, mongoolasile ja kultuurrahvale Euroopas ja Ameerikas? Kuis võis Ta kolmeaastase jutlustamisega saada juhttäheks kõigile silmapaistvamaile inimesele mitmeist maist, aegadest ja seisusest? Kas võis siis olla sarnane Kristus Naatsareti või Palestiina „produkt“? Ehk avaldas Kreeka ning Rooma kultuur ja tsivilisatsioon mõnda mõju Kristusele? Kreeka keele teadmine oli niisama harilik nähtus Palestiinas kui meil Eestis saksa ja vene keelte oskus, kuid Kristuse jutlused ei sisalda mingit ühist Kreeka tsivilisatsiooniga, mis niisama maksev on Rooma kultuuri mõjule. Tuletame meelde, et Kristuse õpetus sisaldas ainult usu probleemi ega mingisuguseid reaalseid mõtteid. Selles suunas minnes edasi leiame, et Rooma, Kreeka ja Kaldea rahvaste usk oli hoopis teine; nimelt polüteism ja ebajumalate kummardamine. Siit näeme, et ristiusku võrreldes nende usuga oli oma juurtes kaugel üksteisest. Ehk on avaldand buddism oma mõju? Sageli loeme ajakirjus igasuguseid oletusi Kristuse käimisest ja viibimisest Indias, kus tutvuneski buddismiga teda kaasa tuues. Sarnaseid oletusi ei või võtta tõsiselt. Ei või eitada, et mõned buddismi printsiibid sarnanevad Kristuse omile, näit.: õpetus enesesalgamisest, ligemisarmastusest, häist tegudest, halastusest j. n. e., kuid ei tohi unustada, et oleleb üldinimlikke moraalne, milliseid leiame kõigil rahvail, mis on vormuleerit mainit detailidega. Kuigi on suur sarnadus Buddha ja Kristuse õpetusil, leiame sealjuures, et väärib tähelepanu see asjaolu, et tähtsamais punktides on diametraalne lahkumine.

Buddha ilmavaade on ateistlik, tema idee äärmine asketism, tema ideaal — inimene munk ja ülmsiht — pea lõpetada oma olemasolu, elu. Sellest näeme, et see „surmaõpetus“ oma juurtes erineb selle usu õpetusest, kes ütles: „Mina olen elu ja ülestõusmine,“ ning kuulutas maisele kui ka hauatagusele elule rõõmulikku osasaamist elava Jumalaga, taevase Isaga. Missugust neist kahest usust tuleb eelistada, jätame kõrvale, kuid kriipsutame

alla, et asjatu oleks sarnanevate külgede otsimine mõnedes detailides, kui need usud juba oma alusmüüres lahku minevad on.

Meie ajal teatakse rääkida suurest sarnadusest Kristuse ja Buddha sündimislooga, mis ei või olla juhuslik. Buddha pühakirjas on öeldud, et Buddha sündimise õhtule kostsid taevast laulud, ja kuningad tõid sündind lapsele hinnalisi kinke, ning vana bramiin tunnistas Buddhaht ilmapäästjaks ja ta ema nimi oli Maia j. n. e. Niisugune sarnadus meie Kristuse sündimislooga pole juhuslik. Harilikult vaikivad buddismi kirglikud pooldajad sellest, et lõuna Buddha-kaanon Tseiloni saarel, mida peetakse sisu poolest originaalseimaks oma puutumatu algkuju tõttu, ei sisalda sarnaseist lugudest poolt sõnagi. Leida on ainult põhja Buddha-kaanonis, nimelt Tiibetis ja Mongoolias. Juba see fakt, et ateistlikus buddismis räägitakse taevalikust laulmisest ning kurjavaimu tagakiusamisest j. n. e., peaks meile selgitama, et see kõik ei vasta tõele. Ja tõepoolest vanemais pühakirja kaanoneis meie ei leia sarnaseid asju, vaid palju hiljem, umbes 500 a. p. Kr. ja veelgi hiljem s. o. sellest ajast peale, kui nestoriaani kristlased tungisid Mongooliasse ja tutvustasid paljusid oma õpetusiga. Palju reaalsem, ütleb prof. Grant, et ülaltoodud jutud kandusid üle mitte Buddha kaanoneist, vaid vastuksa.

Kristuse ülestõusmine.

Kui meie räägime Kristuse ülestõusmisest, siis ei räägi me allegoorilises mõttes, nagu näit: räägitakse Shakespeare'ist, Goethe'ist ja muist, et nad elavad pärast surma inimeste mälestusis. Pushkin kirjutas enesest: „Net, wesj ja ne umru, dusha v sawetnoj mire moj prah perezhivjot i tlenja ubezhit“ . . .

Kristuse ülestõusmise all mõistame Ta lihalikku ülestõusmist, mis on juhit ülalt väega. Meie uurimusele alub konstateeritav fakt, nimelt: Kristuse ülestõusmine surnuist. Fakti mõte oleks järgmine. Surnuist ülestõusmise juhusel langevad kõik Kristuse maised omadused, ning Tema pole meie sarnane inimene. Kui Ta aga pole üles tõusnud, siis on Ta inimene nagu meie, aga mitte jumalus, ja oleme õigustet kõiki Tema imetegusid ümber lükka. Kui vastab tõele, et Kristus on üles tõusnud, siis on see imede ime, mille ees kahvatuvad kõik ülejäänud imed, ning nende tõelikkuses ei või olla mingit kahtlust. Sama tähtsuse ülestõusmisloos andis ka apostel Paulus (1. Kor. 15:14): „Aga kui Kristus ei ole üles äratet, siis on meie jutlus tühine, ja teie usk on ka tühine.“

Samal arvamisel on ka D. Strausz: „Siin oleme teelahkmel,“ kirjutab ta, „ja oleme sunnit kas loobuma oma uurimisest või peame saama selgitust Ta ülestõusmises mitte loodusvastaste argumentidega . . . See küsimus,“ jätkab ta, „on ristiusu elunärv.“ Täpselt samasuguselt reageeris ka tolleaegne ristirahvas. „Sellesinase Jeesuse on Jumal surmast üles äratand, selle asja tunnistajad oleme meie kõik,“ ütleb apostel Peetrus (Ap. teg. 2:32). Apostlite jutluste jõud ei olenend õpetusist ega kristlikust moraalist, vaid seljest, et nad tunnistasid ristilõõdud Kristust ning hiljem, kui surnuist ülestõusnud Päästjat. Kuhu tungis aga iial Kristuse õpetus, olgu Vahemere kaldaille ja üle terve ilma, igalpool oli ristiusu nurgakiviks — usk surnuist ülestõusnud Kristusse. Ei tule imestada, et ristiusu vaenlased on teind ning veelgi teevad katseid nimelt selles punktis panna kõikuma apostlite õpetusi.

Kristuse ülestõusmise õpetust võib eitada kolmest küljest. Kõigepealt puutume kokku oletusega, et Kristus ei surnud mitte ristil, vaid langes sügavasse minestusse, millest Ta hiljem külmahauas üles ärkas.

Selle teooria pooldajad motiivivad Kristuse ellujäämist üürikese ristil olemise ajaga. Selle hüpoteesi tagatiseks võtavad J. Flavjuse sõjamälestusi, kus ta ise kirjutab: „Kord tulles lahingust leidsin ristipoodud juutide hulgast oma kolme sõpra. Võttes maha ristilt tegime katseid neid äratada ellu, kusjuures siiski suutsime seda läbi viia ühe poonu juures, hoolimata sellest, et ta õige kaua oli ristil.“ Pilkevalt tähendab Strausz, et kui ainult ühele poonule hoolsa ravitsemise tõttu suudeti elu jätta, siis on

tõenäoline, et Kristus, kellel polnud ei mingisugust elumärki, ei oleks suutnud abi andmata ellu ärgata. Kristuse surma tunnistuseks on see asjaolu ning fakt, et sõdur haavas Kristust surmavalt, ja teiseks Rooma pealiku, kes viibis ex officio karistuse täidesaatmise juures, ettekannete ülemusele. Loomulik, et Pilatus jäi kõhklema saades esimese kiirteate Kristuse surmast (Mark. 15:44, 45), ning lubas Kristuse keha võtta ristilt alles siis, kui saab ametliku ettekande surmast, kes ühtlasi vastutab oma peaga sõnumite tõelikkuses. Kristuse varjusrumala vastu on veel see asjaolu, nagu kirjutab Strausz, „õnnetu vaevalt elus, suure vaevaga väljaroomanud matuskambrist, kes ühtlasi vajab hoolikat järelevalvet, ei oleks suutnud iialgi avaldada sarnast majesteetlikku mõju, teda ümbritsevaile inimesele, ning pühalikult teatada, et on võidu saanud surmast.“ — „Inimene läbilöödud jalgadega,“ kirjutab prof. med. Shiltov, „ei suudaks kolmandal päeval käia 3 versta Emmausesse, vaid arstiteaduse vaatepunktist ei oleks Ta suutnud enne kuud jalul seista.“ Meieaegne teooria Kristuse varjusrumas on kaotand oma tähenduse ja maksvuse.

Teine teooria oletab, et Kristus on tegelikult surnud, mitte aga üles tõusnud, kuid õige pea pärast surma leviteti jutud Ta ülestõusust. Selle teooriaga puutume kokku õige vara, ja esimesed ta pooldajad olid ülempreestrid (Matt. 28:13–15). Kuid seegi teooria ei pea tõsist arvustust välja. Kes võis varastada Kristuse keha? Mitte variserid ega ülempreestrid, sest et ei olnud nende huvides, teiseks kuulujuttude sumbutamiseks oleks tarvis olnud näidata Kristuse laipa ja asi oleks likvideerit (Matt. 28:12). Mõttea oleks varastada Rooma sõdureil, esiteks erapooletus ja ükskõiksus loole, ning suurim vastustus ülemuse ees usaldet laiba kadumise korral. Varastada võisid ainult Kristuse apostlid. Kerkib küsimus. Kuis võis neile tulla mõttesse Kristuse ülestõusmine surnuist, sest et nad avaldasid suurt saamatust ülestõusmise arusaamises. „Võõras oli neile ka fraasi tähendus ehk mõte (Mark. 9:10, 31; Luuk. 18:34). Johannese evangeeliumis (20:6) leiame, et apostlid ei suutnud ka 3 päeval pärast Kristuse ristilöömist aru saada, et Kristus peab nüüd varsti ellu ärkama. Kas tõesti nüüd kolmandal päeval jõuti otsusele mõttega, et neid ustakse, proklameerida Kristuse ülestõusmist? Andes sellele oletusele ruumi, seega kinnitame ühtlasi, et mõned apostlid olid petised ja valetajad.

Kuid võidi uskuda neid? Näiteks, Kristuse ema ja vennad? Viimastel polnud mingit usku Kristuse võimeisse. Kas tõesti nüüd suutis vale neid panna uskuma? (Ap. t. 1:14) Kuis võis uskuda seda tark iseseisev mõtleja, nagu seda oli apostel Paulus ja mitmed muud? Kuis võis püsida vale tänase päevani? Kas tõesti võisid need otsekohesed ja tõe armastajad kalurid olla nii head näitlejad, et nad kuulmata suure aplombiga kuulutasid hallist ajast pärit tõotust vales ning püsisid neis osis surmapäevani.

Iga vale tuleb varem ehk hiljem päevavalgele, rääkimata mainitust. Lõppeks missuguste eeldusiga tasus ennast sarnane vale? Ülestõusmise kuulutamise eest tasuks olid — põlgus, tagakius, piitsalöögid, vintsutused ja piinarikas surm. Harnack ja Strausz tähendavad ühelmeel, et Kristuse apostlid olid kõikumatul veendumusel fakti tõenäolikkuses. Nii siis seegi hüpoteesi osutus liig nõrgaks.

Jääb veel kolmas, — teooria viirastusest, mis kõne-

leb apostlite kujutelmist. Mitmed kirjanikud teavad konstateerida Maariat kui hüsteerilist naist, et ülestõusmisloogu on tema ettekujutus. Kuid jällegi muud kirjanikud, veidi tõsisemad, nagu Strausz, toovad ette, et alguses ainult mõned apostlid oma ärevas kujutelmis nägid Kristuse varju, ning teised sattusid selle mõjul sarnasesse ekstaasi, mille järeltulijad muud arvamisele, et nad ka Kristust näevad. Et seda hüpoteesi teha usutavamaks, oletab Strausz, et pärast Kristuse ristilöömist asusid apostlid pühakirja uurimisele, ning alles siis puutusid kokku ülestõusmismõttega, aga et selleks kulus palju aega, siis ei vasta tõele „kolmanda päeva“ ülestõus, vaid see sündis palju hiljem. Vastlauseks mainitule on see asjaolu, et Kristuse järelkäijad polnud sugugi nõrkade närvidega ega hüsteerilised inimesed, nagu seda oletavad mõned autorid: nad olid tugevad, terved looduslapsed, kaine mõistusega kalurid, kaljukindla iseloomuga, ning ei lasknud avaldada mingit mõju endale kõrvalseisvaid isikult. Teiseks ei olnud nad sugugi ärritid, vaid rõhut meeleolus, ja olid igasugusele ootamatusele valmis, välja arvat oma hea õpetaja ülestõusmise võimaluses. Millega seletada sarnast ootamatut muudatust sügavast kurbusest suurde rõõmu ning ebakindlast iseloomust raudsesse iseloomu üle andes neid uusi elamusi tuhandeile muile ja seega leides kinnitust ja kergendust igasugusele kannatusile ja piinarikkale surmale?

Järjekordne sündmuste käik evaageeliumi järel on umbes sarnane. Esimesed haa juurde tulijad pühapäeva hommikul olid mõned naised. Nad leidsid tühja haa, ning nägid inglit, kes kuulutas neile Kristuse ülestõusmist (Mark. 16:2–6). Kabuhirmu jooksid nad Peetruse ja Johannese juurde, kes omakorda tõttasid haaale ja leidsid samuti tühja olevat (Joh. 20:2–10). Siis ilmutas Kristus ennast Maarია Magdaleenale, Siimon Peetrusele ja kahele apostlile, kes olid teel Emmausesse (Luuk. 24:13), üheteistkümneme apostlile kaks korda (Joh. 20:19, 26) ja 500 kristlasele ühel koosviibimisel (I. Kor. 15:4–6). Pärast seda ilmutab Ta ennast veel apostlile Kalileas (Mark 14:28) ja nii 40 päeva kestvusel, kuulutas jumalariiki (Ap. t. 1:3).

Sellest näeme, et Kristuse ülestõusmise loos on palju tunnistajaid ja ka kaunis pika aja jooksul, nii et üksikute viirastusist ei või juttu olla. Kus on kuulda olnud, et vaim kunagi nii pealetükkiv on (40 päeva), ja nii mitmele!

Iga inimene nähes nägemist, viirastust või mõnda und, lõpuks tuleb endasse, ning jõuab fakti ebareaalsete veendumusele. Kui see nägemus polnud nagu vari või udu, vaid andis puudutada ennast (Joh. 20:27), ja rääkis imeilusaid sõnu, milliseid ei suudaks mõelda välja ükski juut (Joh. 20:21), sõnu, mis jäid lipukirjaks igaveseks ajaks kõigile töötavale misjonipõllule (Matt. 28:19).

Ei kunagi suudaks pettus pakkuda sarnaseid järeldusi. (Lõpp)

Parandused.

„Noorte Elu“ nr. 3 ettetlunud vead „Kas võib praegusaegne . . .“, mida palume ära parandada:

Esimene veerg lk. 49 alt üles lugedes 11 rida on „teoga“ lugeda „teosega“. Teine veerg lk. 49 alt üles lugedes 2 rida on „vaimulik“ lugeda „vaimlikus“. Esimene veerg lehk. 50, 13 rida ülalt alla lugedes on „rõõmustab“ lugeda „rõõmub“. Teine veerg lk. 50, 10 rida alt lugedes on „kuid“ lugeda „kui“.

Kaunimal hetkel.

Ilusad tunnid ja kaunimad hetked me elus kingivad meile mälestusi kal-leid, mis nii pea ei unune . . . Nad loovad võimsaid igatsusi elada läbi neid jälle ja uuesti rikastada sarnasega enda noort, elamustungist aetud hinge. On nii, et ilusad mälestused ja tagasi-vaated teevad jõuliseks me hinge, kuna kõik kurvad ja roojased teda piinavad, määrivad; sünnitades süda-

mes kurbust ja tuska iseenese ja muude vastu.

Õnnelikud on need inimesed, kelle möödunud elu on rikas olnud kauneist läbielamusist. Õnnelikud jah on need noored, kes neid omavad, kes neid valmistavad enesele ja muile! — Kaunimad hetked me elus osutuvad meile varjatud allikaiks, kust omandame jõudu ja tahet, kui astume igapäeva-

seis ühetooniltsis toiminguis ja lihtsas töös. Mälestused kaunid neist jäävad kui säravad tähed me hinge ja heidavad mahedaid kiiri me pärastises pilvilises elus. —

Palju ja mõnesarnaseid ilusaid päevi on ka Pärnu „C. E.“ Ühing võinud juba läbi elada, oma koondumisalgu- sest tänaseni — päevad täis õnnitusi — neid liikmed unustada ei või! Oleme

neid läbistanud üksikult, omas isiklikus elus ja mõningaid üheskoos. Ja siis, kui läksid kurjad päevad me üle ja kui püüdsid lõhkuda tormilised väed ühendatud meeli ja südameid, sai mõnigi arg ja väsinud noor jõudu mälestustist ja kogemustist. „Issand on seesama veel“ — tuli proovitud elu tõeks mõõdunud elamuste kaudu, millest on sündinud mälestused ja sügavad muutused nii elus kui isikus.

Jah Issand on seesama eile, täna — ja igavesti! Tema arm kingib meile päevi uusi, ilusamaid, teistele lisaks . . .

Üks neist, mis jättis kõigi osavõtjate hinge kauni tunde ja mõiste armastusest, ühiselust, oli meil 19. märtsil k. a. Küll oleme ikka koos, võitleme ühiselt ja töötame ühisel peres, kuid mõnikord on ligimaid koosviibimisi rikkunud usalduse puudus üksteise vastu. Tundub lahkkelisid, arusaamatusi ja tuska. Olles leidnud lahkumise põhjused, need kõrvaldand, saab meie koosviibimisest ühtesulamine ja lahkmeelist üks süda ja üks meel. Ja see on, mida vajame, igatseme — mis peab meil olema, et oleks kõik me koosviibimised õnnistushetked, täis armu ja soojust. —

Ei ole tähtis, kui palju oleme koos, vaid — kui palju elame koos!

Peatudes mälestusis selle õhtu juures, võin öelda, et see oli üks neist koosviibimisist, mil mitte ainult ei istuta koos, vaid mil elatakse koos! Tundub, et oli kasu kõigil sest koosolekust; kasu nooremale, kui ka neile, kes saanud aastate jooksul „kändudeks“ me Ühingu peres. Nad tohivad vaid seista omi viimseid kadumistunde kallikssaanud Ühingu ja töös, et siis kõduneda ja kaduda noorusvärske ja jõulise tuleva põlve ees. Nooremad, tulles, on tohtinud neil võtta, mida vajasid; võtta, nagu puult võetakse kõik tarbed, muutes teda kannuks raiesmikis . . .

Me võime, astudes Ühingu ees ehk noorsootöö korraldusse, võtta vanemalt, endiselt liikmeilt hoolt, eestpalveid, armastust. Tihti võtavad me tarbed neilt ka kõik mugavused ja une vaikselt õil. Nende jõud, nende tervis kuulub meile — me tohime ja võtame kõik, mis neil on. Jah, teised on võtnud, teised on kasu saanud — on omandanud tarbed — kuid „kännud“ jäid! . . .

Kännud, veel oma kadumises ja surmas valmistavad noorile soodsa pinna võrumiseks, kasvamiseks ja viljakandmiseks.

Oleme tänulikud ja rõõmsad, kui tohime kosuda ja süveneda üksteise ligiolus, et kord võimsaina läbistada iseseisvalt torme, raskusi, mis tulevad kõigile meile. Teiste juuril võtame sügavust jõudu, et olla tugevaks toeks neile, kes hiljem liituvad meiega. — Koondatud meelil, mõjutatud koosolekul valitsevast rahu vaimust, asuti pärast üldlaulu ja ühispalvet ülipõnevalt jälgima Ühingu v. Laksi vaimustatult ettekantud referaati: „Allamineku astmed noore uskliku elus.“ Innuga kuu-

lasid noored, et õppida tundma ja hoiduda astumast neile kardetavale astmele, mis saavad saatuslikuks me elus. Referaadi tegi mõjuvaks selleks valmistatud kohane joonistus, mis tabavalt kujutas astmeid ülalt alla. Astmeid oli arvult 13, neile märgitud kohased salmid piiblist, kus ongi kõik me elu juhtnöörid ja õpetused. Ülal, avaral sinetaval kõrgusel oli joonistaja kujutanud kahte ilusast jalga, milledest teine aralt ju sirutatud allamineku suunas. Vabastatud, puhastatud noor jalg — kuid inetu, õnnetu jalg, kui teeb esimese sammu alla! Üks samm järgneb teisele tingimata ja pea on ilusad vabastatud jalad inetul teel: ülalt alla — kaugemale Jumalast, usklikkonnast!

Mida kaugemale alla, seda kohutavamad astmed ja seda ligemale koledale katastroofile — kuhu suundubki allaminekutee. Tõsiseks hoiatuseks oli see selgelt käsitatud teem. Hoiatusiks õnnelikele noorile, kes võidurõõmus laulavad: „Vabaks ostetud ma, Jeesus mu patud kõik kannud! Vaba õnnelik ka — mul oma vaimu Ta annud!“ —

Issand on kinkinud vabaduse, elu — kuid seda hoida on Ta meid käskinud ise. Jumala sõna käsib meid valvata ja hoida oma hinge; sest enne kui tulevad sammud nähtavad alla, oleme teinud seepidised, salajased ammu. Tõsiseks hüüdeks osutus neilegi Püha Vaimu hää, kes juba petetuina teinud sammud alla, mitmesuguseil astmeil. Üks hüüd seisatada, pöörduda, sest iga samm allapoole ja edasi viib ligemale meeleheiteõõle ja raskendab jõuda tagasi, endisele õnnelikule seisukohale. Tõsises palves langesid referaadi lõppedes hulk noori selle jalgele, kes kohtlasi on tootanud hoida. Tema, Jeesus, võib meid, kes oleme lugematute hädaohutudega piiratud, läbi aidata ja truuks hoida!

Kinnitatult ja julgelt tõusti põlvedelt, et jätkata kord valitud ja alatud teed ning teostada otsused, mis on tehtud elu pühamaal hetkel . . .

Ühingu juhataja austas mitmeid tegevlikkeid märgi rindapanekuga, tuletades tõsiselt meelde nende kohustusi Issanda, Ühingu ja maailma vastu, soovides, et väike hiilgav märk neid selleks vaimustaks ja ergutaks.

Jah, südameis hiilaku „C. E.“-lasil Jeesus ja rinnal väike särav, aus hoidud märk! —

Ka tohtis Ühing enda hulka vastu võtta mitmeid noori, pooldajaiks liikmeiks, kes tulid me hulka junioride-toimkonnast. Olles nii juba tema hoolealused, murelapsed, kasvades Ühingu külje all; on nad tasunud seda rõõmuga, teostades omi töotusi käia Issanda järel — on nemad pannud enda noore, võimalusrikka elu ja tuleviku tema kätte, auks ja kiituseks Õnnistegijale. Rõõmustav on, et leidub täna veel neid noori, kes pole tahtnud ära minna ja unustada, mis Issand neile on teinud, vaid kes otsustamistundidel võivad öelda: „Sinu juurde Issand — Sul on igavese elu sõnad.“

Me oleme ise läbistanud neid üli-tähtsaid silmapilke noorte elus, me tunneme neid ja hindame kallilt, nagu nad on. Kaunim see hetk, mil noor süda, täis kuuma iha ja armastust, risti all end tootab ja pühendab Jumalale! — Neid tunde toob üksipäinis arm ja sünnitab Püha Vaim. Siis vajutab Issand oma verepitsati otsusele alla ja Jumal võtab need tehtud otsused vastu ning meid õnnistades arvestab oma ja meie töotusiga.

Oleme üle elanud neid tunde ja teame, et kõik ei jää truusk! Näeme mõndagi tagasi minevat ja kohtame kord puhastatud jalgu jällegi patuteel. Unustatud on neist otsused ja tühistatud tehtud töötused, maha on jäetud kord vabaltvalitud kohustused ja kitsas tee. Unustatud on nemad ja Jumal unustab ka neid kord. Õnnelikud on aga need, kes iialgi ei unusta, mis nad on tootanud ja tahtnud kord! Issand neidki ei unusta ega jätta maha. Tema aitab alati ja hoiab kohtlasi iga tund! . . .

Kaasnoored, olgu me usu ülem-laul: „Olen kord otsustanud, Issand Sul elada ja Sinu pühas jälgis alati astuda!“ Mis armastuses alatud, see lõppegu ka armastuses — siis on see ilus ja toob aulise palga kord. —

Nii kui kõigi armsate koosviibimiste lõpptulemus on olnud armastuse söömaeg ühise laua ühise ande juures, nii meiegi istusime tol õhtul ja uendasime sõprussidemeid, mis on sidunud kord südameid risti all . . .

Kord koguvad igaviku peo lauale, viimsele, suurele armastussöömaajale kõik need, kes on võitnud ja truusk jäänud, teisi ei leita seal. Nad tulevad kõigist ilmakaartest, väga mitmesuguseist suguharudest, hoopis isäralikest võitlusist, lahkuminev on olnud igaühe elutee — kuid miskit on neil ühist, sarnast: Nad kõik on võitnud — kõik on jäänud truusk! —

Erine meigi üksteisest, tuleme kokku siin igaüks omapäraseist võitlusist, toimingust. Väga mitmesugused on olnud me elamused, oleme kohanud tuntud ja tundmatuid asju, läbistanud uusi ja korduvaid proove — ent see, mis meil ühist, liidab meid uuesti täna veel: Oleme tohtinud võita, armust, Talle vere läbi! Oleme Tema omad, alles ta juures! Teised on lahkunud, välja pandud ja saavad tumedaid päevi, veel pimedamate südametega, koleda tuleviku poole. Neil puuduvad ülevad, kaunid hetked — koosviibimised Issanda ja Tema lastega. Mälestusigi neist ilusaist tundidest on kustutanud ja katnud patt. — Olgu meile kallid kõik kaunid hetked, mis Issand kinkinud. Rikastume enam neist ja hoiame omi jalgu astumast alla — Jeeriku teed, kus neid enam ei olegi. Oleme soojasüdamlikud üksteise vastu, siis kui viibime koos; see on kaunim meil hetk! Ja lahus olles saatku hool ja südamepalved üksteise, siis on meil hea — ja siis oleme me head . . .

Osavõtja.

Nad on jõudnud arusaamisele, et nende isiklik pühitus on niihästi Jumala eesmärk nendega, kui Ta käsk, ja et Kristusse jäämine ühes ta wiljadega saavutatakse kindlasti neist, kellel tahtmine on pöörduda selles asjas palwega Jumala poole ja Tema tahtmisele kõigest südamest üle anda oma terve olemuse, suhted ja ümbruskonna.

Püha Waimu neile annud need kindlad wendumused ja on neis äratanud nälja ja janu õiguse järele, tegeliku õiguse järele, igatsuse jõuda pühale ühesugususele Jumala tahtmisega.

Nad näewad sügawa waluga tumedat kuristikku, mis on olemas selle wahel, mida nad teawad jumalafõna tõbedest ja wiisi ning kombe wahel, kuidas nad elawad. See ei ole uute õpetuswormide ega kirikliku usu otsimine, waid nad tunnewad, et nad enam elu tarwitawad selles, mille nad on juba wastu võtnud. Kaswaw walguis, mis Jumal neile on annud, on neile näidanud nende usu nõtrust, samuti sellele suhtuwat neist kantud õiguswiljade puudulikkust; ja nad tunnewad suurima wadjadusena teostada Waimu läbi täies jõus ewangeliiumitõde, mida nad juba tunnewad ja kuulutawad.

Siis jutustati selles sarnaseist koosolekust, mis juba Ameerikas aset leidnud, ja millel Waimu wägi senini tundmata wiisil on osaks saanud palujaile ja usklitele, ja awaldati lootust, et Jumala Waimu tuul puhub ka Oxfordi päewil, et osawõtjad, kes sifemiseft ette walmistatud, tõesti tõstetaks osadusellu Isaga, ja Põjaga Püha Waimu läbi, kelle läbi nende rõõm täituks.

Seda kutsutet lugedes tundus Stockmayerile, nagu taganeks paks eesriide, ja ta näeks nii paljude pisaraiga igatsetud wabadusmaad. Otsus oli pea tehtud. Konwerentfi aja saabudes pakkis ta reisipauna walmis, ühines paljude teiste Shweitsi wendadega ja sõitis lootsriffa südamega üle wäina Oxforti. —

Konwerentfi päewad möödusid üksteise järele. Paljud hinged rõõmustusid endi waimlisest elamusist. Läbi

Otto Stockmayer.

Seesuse Kristuse tunnistaja ja järeלקאיא.

Alfred Rothi järele Joh. Sarow.

suure konwerentfiisaali kohises igal hommikul palwefõnade jõgi, milles awaldati Jumalale tänu ja kiitust selle eest, mida Ta oli teinud nende hingele. Waimustus tõusis kõrgemale ja kõrgemale, aga Stockmayer ei tunnud kõigest sellest midagi. Ta nägi wendi oma kõrwal ikka rikkamaks saawat, ennast aga tundis wastawal määral waesemaks ja wiletsamaks jääwat. Ta kuulis, kuidas nende suu awanes hõiskamisest 126. psalmiga: „Kui Jehoowa saab tagasi saatnud neid, keda Siioni seltsist peab tagasi saadetama, siis peame olema, kui unistajad. Siis saab meie suu naernist ja meie keel hõiskamist täis; siis wõidakse paganate seas: Jehoowa on suuri asju neile teinud, sest oleme rõõmsad.“

Tema huuled jäid aga ikka enam kinni. Tal olid jälle raskest sifemise häda tunnid ja päewad, ja näis nagu läheks Isand temast mööda ja Tal ei oleks mingit õnnistust ta januwale südamele.

Seal tabas teda palwetunnil kefnädalal 2. septembril kell 7 hommikul lühike sõna koosoleku juhatajalt, kes jutustas Pariisis surnud Adolf Monodist, kuidas ta oli hüüdnud wiimse jõuga omakseile: „Mõ liigutab käsiwari, milline liigutab uniwersumi.“ See ei tähenda: „Kõik asjad on wõimalikud sellele, kes tunneb, ehk sellele, kel on auline läbielamus, waid sellele, kes usub“.

See oli eluwesti ta janust nõrkenud hingele. — Olgu siin wõeldud, et ka see läbimine pimedast tundmatusorust oli korraldatud Jumala meistriplaani järele ta arenemiseks. Hiljem jutustas ta kord meile, et ta elu suured otjustushetked on olnud seisukorras, kus tundmused täiesti puudunud.

Seepärast ostas ta wäga hästi ümber käia nendega, kes seisid tema sarnaselt kõrwal, kui teised „hõiskasid ülendatud meeleolus“. Ta märgusõna oli alati: „Uskudes ilma tundmuseta“ ja wõttis näiteks Abrahami, usklite isa, kes ei saanud usus nõrgaks, ka tähele ei pannud enese elatanud ishu, waid lihtsalt wõttis kinni Jumala töotusest ja oma jala pani pinnale, mida Jumal oli talle näidanud. (Särgneb.)

Tallinna S. Risti C. E. ühing pühitseb 6. mail oma 10. aastapäewa, mis puhul ilmub trükitud album „Kümme aastat rännakut sihi poole“. Album on wälimuslikult wäga ilus; kolmewärwiline kaanega ja paljude piltidega triidipaberil. Sijns ülewaateid ühingu algpäewilt ja tegewuseft, selletõttu ajaloolise wäärtusega. Ei puudu ka ilukirjandusline osa. Hind 2 krooni. Kes tahab saada, see rutaku tellimisega, sest trükitud on neid müügiks ainult 250 ekj., et pärast ei pruugiks kahjatseda. Raha jaata õ. Benita Wolmerile Willardi 7 Tallinn.

George Williamfi elulugu liidu kirjastusel ilmunud teos, mis mõjub kaswatawast ja waimustawast igale noorele. Igal noorjoo ühingu kirjanduslinal peab ta olema, ja samati iga noore laual. Wõib saada südamest piyarateni liigutatud selle Jumala mehe elu waadeldes. E.

C. E. aastapeakoosolek

peetakse tänawu nelipühil. Iga ühing olgu esitatud. Lähemalt ringkirjades ja konwerentfi ajal.

Liidu juhatus.

Alliantikonwerentfi laulud.

Waimulik laulja

nr. 42, 83, 84, 101, 170, 288, 332, 425, 522.

Teekäija kandle hääled

nr. 105, 156, 197, 199.

Siionilaulja

nr. 49, 57, 61, 85.

Ewangeliumi laulud

nr. 20, 54, 104.

Tallekiitus nr. 493.

Paar uut laulu peale nende.

Wälismaalt kohale jõudnud hästiadanemaid sordipuhstaid lille, aiawilja ja lomatoidu

Seemneid.

Seemne headuse eest wastutus.

D. Leilowi seemnekauplus, Pärnus, Käneselja tän. 3.

D. Alcol'i järele D. W.

XI.

Wangide ihulikke piinu suurendas pöudne Andaluusia suvi; pealegi lastis ihuus Beneviidio neile wähe ja terwiswastast toitu anda, pahe, mida tundis Karlos waid wähe, sest ta toit jäi jageli puutumata. Aegajalt, kui wäline tongiust seisis lahti, ütati hilju midagi head, saia ja liha, purpurwitte wõi wiinamarju sisse Karlosi suureks imestuseks. Tänuilikt wõttis ta tummalise kingituse wastu, küsti oleks ta meelbi salajast heategijat tunnud ja sama eelistuse ka Juliaanole ja muile wangidele palunud. Kas oli see eht Herreera, teine wangiwast, kes oli kaastundlikum Beneviidioft? Ta ei julgenud küsida: wanglaseinad on äraandlikud; kes teab, keda wõiks see küsimus häwitada; nii kuulatas ta igatsewalt, mil läheneid sammud tord kerged, hüplewad, tord pikalbased, rased, ja mõtles ja mõtles.

Kord järgnes leiwale ja lihale koputamine. „Põlwitage ja hoidke kõrw wastu trelle, sennor“ hüüdis tajane hääl, „julguft! Head sõbrad pole teid unustanud. Mis ma teile tōin, on teie omandus, sennor; Beneviidio riisub, mis kuulub teile.“ „Kuidas nii? Mül pole midagi.“ „Ma olen wangiülema teenija ja tean, mis ta teeb. Kuid üksti ei tohi seft rää-

kida, kui ta ei taha huffuda hirmsas määmurras, tšisternis Beneviidio majas.“

Karlos ehmus: „Waene naine, nii panete ihu ja elu kaalule — minu pärast?!”

„Jesjanda Jeesuse ja Tema nime pärast, olen waid waene, wilets naine. Don Juan, teie wend, warustab mu isandat igalugnu heade asjadega teie jaoks; ah, wäikesima osa waid saate teie.“

„Mu armastatud wend“, Karlosi rinnus kees palaw igatjus ta järele, „oo, õelge talle tuhat tänu; õelge talle, mul on hea, ma ei kannata, ja paluge teda mu nimel põgeneda — Inglismaale, Saksamaale, kaugele, ära — ära! Jumal ta jagu teile; ja weel, kui wõite, õelge mulle midagi mu wendadesft: doktor Kristobal Losaadaft, fraj Konstantiinofst, don Juan Ponce de Leonift ja Juliaano Hernanberift.“

„Fraj Konstantiino ei ole siin, muud olid ju piinapingil.“

„Surid?“ — Waewalt julges Karlos hingata.

„Halwem — palju halwem,“ õhtas waene naine, „kuid isegi Beneviidio imestas sennor Juliaano kindlust ja julgust. Ta tunnistas oma usku, kui ei kardaks ega tunnets ta midagi; ta piinad ei suutnud talt misft wälja pressida, ta on kangelane.“

„Ja pall on tal kindel“, rääkis Karlos pühalikult. „Kõhtupäewal seisab ta Jumala paremal käel, see waga ja truu sulane! Kui wõite talle tarita külma wett anda, hea ema . . .“ Läheneid terged sammut, Karlos waitis.

„Püüan jeda, sennor! — Arge kartke midagi, see on laps, Beneviidivi tütrele, ta tuleb mulle ättelema, et isand on ju üles tulnud. Head aega, sennor, olge ettewaatlik ja waitige!“

Aeglaselt, nagu tinasaapais, hüüsid tunnud, päewad, nädalad ja kuud, don Karlos ei teadnud muud kui hirmust wangiulu, ei oodanud pööret, jättis lootuse ja wõitlemise. Jkka enam süvenes ta Unde Testamenti, mida ta ei wõinud küll enam lugeda, mis oli aga sõna-sõnalt ta mällu wajunud. See oli ta troost, ta jõud, ta rikkus, ses wõis ta kõik ähwardawad ohud unustada.

Suur wõti ragises wälisusktes, Beneviidio astus sisse ja wistas Karlosi ette mõned rõiwad. „Wange jelga“, ütles ta käskiwalt, „ja siis tulge!“

Rääpita jakk ja laiad, pikad püksid olid igale Kastilia aadlimehele häbits, ometi täitis Karlos käsku, kuigi seesmiste wastitusega.

„Wõtte kingad ära“, kästis ametnik jälle, „palja jalu ja katmata päi astuwad wangid auliste isandate ette. Ja nüüd tulge!“

(Järgneb.)

Piisk. Met. E. L. noorte kirjandus- ja muusikaõhtu.

Huwitavaks naudinguks osutus ülalmainitud õhtu Tall. Met. palvelas, kus oli meil võimalus alguparaste töodega tutvuneda. Võimsana kõlas avalaul „Tõuse üles,“ noore andeka Johann Tamverki helitõõ, mis kui äratushüüd praegu uinuvaile noorusjõududele kajas. Sellele järgnesid vaheldamisi deklamatsioonid ning muusika ettekanded. Huwitav oli asjaolu, et waid kohalikkude noorte luuletusi ette kanti. Võisime igalt autorilt kaks tööd tähele panna. Esimese kandis keegi teine ette, mis võimaldas meile luuletaja väljendusviisiga tutvuneda, teise luuletuse kandis autor ise ette, ning tundus juba kergemana süveneda autori hingesse. Tervitatud oli võimalus näha ise luuletajaid, kuna nad harilikult kuulajaskonda ära kaovad . . .

Mitmekesised olid nood laulud. Leidus neis kevadhõiskamist, ülevoolavat rõõmu, nagu Odjaki „Täis rõõmuhõiskeid“ . . . Kurb, melanhoolne, rõhuv oli A. Gildemanni „Eksimisteed“, milles väljendus autori hingevalu nende veriste eksimisteede üle.

Tabavalt toonitas H. Oengo omas luuletuses „Maisus“ . . . maisuse tühjust, kaduvust, sest puudub tal jõud inimhingi igavikku kanda.

Terve õhtu tuumana esines H. Oengo referaat:

„Milleks ilukirjandus usklikele?“

Ta vaatles ilukirjandust kolmest vaatekohast:

1) Milleks on ilukirjandus meile olnud.

2) Millena esineb ta praegu.

3) Milleks ta tulevikus peaks kujunema.

Referent näitas, et juba publikirjanikud pildinud võrdlusrikast keelt harrastanud, mille läbi nad ilukirjanduse hooldajaiks osutusid.

Usklikkirjastusel ilmunud raamatuid võib asetada wälimuse poolest ilmakirjanduse kõrwale. Vormi ning keele poolest on püütud uuema aja nõudeid rahuldada. Siiski on meie tuntuimaid ilmlikke arvustajaid õelnud ühe meie luuletuskogu kohta, et sel alal (usulisel) ei suudeta midagi saavutada.

Huwitavaim punkt oli viimane. Siin käsitati praegusaegse ilukirjanduse pahesid ning puudusi, mis avalduvad eriti ainete valikus. Oleks väga soovitatav, et kirjeldusele tuleksid tüübid, sest tõsist uskliktüüpe puudub praegult veel täiesti. Tähtis oleks kirjeldada usklikku seltskonnas, armastuses, politikas; kokkuvõetuna uskliku suhteid wälisilmaga. Selle läbi muutuks ilukirjandus õpetlikuks, juhatusi jagades noorile algajaile.

Lõpuks avaldas referant soovi, et kaoks tume pessimism meie laulest, mis praegu sageli töid läbib, ning selle asemele astuks suur rõõm, mis tõsiuskliku omapära.

Veel kuuldi soolot, duetti, koorilaule, triot ning wiuli soolot, mis kena mulje jätsid.

M. E.

Väljaandja: Eesti Usklikkude Noorte C. E. liit.

Vastutav toimetaja: V. Rakles. Toimetuse aadress: Tallinna, Iisraeli t. nr. 12—6.

2910

Oma jäädavale kodumaale kutsuti meie hulgast vend

Aleksander Koovit

30. I. 28.

Evang. Kristl. vabakog. Pärnu osakonna „C. E.“ ühing.

Tere tulemast alliansis konverentsile!

Üheteistkümmes alliansis konverents peetakse tänawu Nelipühi kolmel pühal. Kawas on tähtis aine:

Jsfanda jälletulemine.

Esimisel päewal käsitatakse Jsfanda päewa koidupuna.

Teisel päewal: „Sündmusi Jsfanda päewal“ ja kolmandal päewal: „Jgawiku läwel.“

Need on asjad, mis igat usklikku huwitawad ja mis selgitust wajawad. Kõik, kel wähegi wõimalik, peaks tulema konverentsile.

Nagu iga aasta, nii tuleb ka tänawu sõõgi eest igapähele ise muretseda.

M a g a m i s t e k k ja lina wõtke ka kaasa.

Kes ei tea, kus öökorteri saada, ilmugu „Sinise Risti“, Luise tän. 11, sealt juhatakse öökorteri.

Alliansis konverentsi
tänawune juht R. L. Marley.

Egiptuse misjoni

kassa aruanne

1928 a. esimese 1/4 aasta kohta:

Lehtse Ew. Kristl. Wabakog. p. p. f.	4.—
Haapsalu C. E. osakond	30.—
Tall. Ew. Kr. Wabakog. palwering	75.—
I Pärnu bapt koguduse	30.24
Pärnu Peeteli „ p. p. kool	5.—
Pärnu Ew. Kr. Wabakog. palwering	55.—
R. N. Pärnuft	10.—
Walga Ew. Kr. Wabakog.	5.—
Nõmme bapt. koguduse	5.25
Tallinna Saksa C. E. Üh.	2.50
Gesti usklikkude osaduse	45.25
Harju baptisti kogudus	6.65
Lehtse baptisti kogudus	17.88
Rakwere palwering	21.30

Kokku . . . 313.07

Tänuga tõendab R. L. Marley.

Wase 7—18, Tallinn.

Rahad misjonile edasi saadetud.

G. Glanmann'i Tallekiituse laulude noodid

II—X anne Kr. 4.50.

XI „ „ 1.00.

müügil Paalmanni trükikojas, Tallinna, V. Karja tän. (varanduse hooldajad) ja Kentmani tän. nr. 6.

Soovitame endi noortele C. E.-laste piiblitlugemise II. weerandaasta teemiraamatut „**Walguskiired**“ ühes seletustega. Hind 15 senti. Saada G. E. Liidult, Tallinn, postkast 284.

Usklik hambaarst pr. M. Sacharias.

Vastuvõtmine 11—1 ja 4—6 Vene tän. 12—6
Kõnetraat 31—31.

Teen iga suguseid kellasepatöid.

Tellimised palun ära anda: Tallinnas, Willardi tänaw nr. 3—10 (hoowis).

Terwitades w. G. Henny.

Ilmus trükis uus raamat

Georg Williams.

Hind 25 ja 40 senti.

Pühadeks saabub **Hispaania vennad** ja „**Kas on vastkohti piiblis?**“

K.-Ü. „Külvaja“ trükk Keilas.

Hind 15 senti.